

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

⇒ SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Názov školy	Základná škola Jana Amosa Komenského		
Adresa	Komenského 1227/8, 926 01 Sered'		
Riaditeľka školy	PaedDr. Paulína Krivosudská		
Koordinátor pracovného tímu	1.cyklus	2.cyklus	3.cyklus
Slovenský jazyk a literatúra	Mgr. Čížová	Mgr. Ostrížová Mgr. Čížová	Mgr. Droppová Mgr. Čížová
Použitá literatúra	Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej len „ŠVP“) schválený dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140		
Platnosť dokumentu	Postupné zavádzanie od šk. roka 2023/2024 od 1. ročníka		
Vypracovanie dokumentu	jún 2024, úprava marec 2025, jún 2026 v súlade s Dodatkom č. 5		
Grafická úprava	PaedDr. Paulína Krivosudská		
Kontakt	telefónne č.	031 6270151 alebo 031 6270140	
	e-mail	zskom@zskomsered.sk, zskomsered@gmail.com	

OBSAH

JAZYK A KOMUNIKÁCIA	3
 Učebné osnovy pre 1. cyklus slovenský jazyk a literatúra	
Slovenský jazyk a literatúra 1.ročník	06
Slovenský jazyk a literatúra 2.ročník	14
Slovenský jazyk a literatúra 3.ročník	24
 Učebné osnovy pre 2. cyklus slovenský jazyk a literatúra	
Slovenský jazyk a literatúra 4.ročník	34
Slovenský jazyk a literatúra 5.ročník	44
 Učebné osnovy pre 3. cyklus slovenský jazyk a literatúra	
Slovenský jazyk a literatúra 6.ročník	57
Slovenský jazyk a literatúra 7.ročník	65
Slovenský jazyk a literatúra 8.ročník	73
Slovenský jazyk a literatúra 9.ročník	82

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA - charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia zohráva dôležitú úlohu pri rozvíjaní **jazykovej a komunikačnej gramotnosti** žiaka, ktoré ho pripravuje na proces vzdelávania a následne na pracovnú a životnú sebarealizáciu.

Vychádzajúc z potrieb nadobúdania jazykovej a komunikačnej gramotnosti pilierom vzdelávacej oblasti sú komunikačné činnosti (interakcia, produkcia a recepcia), ktoré sú v rámci podoblastí spracované podľa špecifik vyučovania jednotlivých jazykov.

- ⇒ **Interakcia** zahŕňa schopnosti žiaka primerane vstupovať do komunikácie, efektívne komunikovať myšlienky, pocity, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti.
- ⇒ **Produkcia** zahŕňa tvorenie rôznych žánrov hovoreného a písaného textu a kultivovanie verbálneho a neverbálneho vyjadrovania.
- ⇒ **Recepcia** zahŕňa vnímanie a porozumenie rôznych žánrov počúvaného a čítaného textu, s dôrazom na vyhodnotenie a využitie získaných informácií.

V koncepcii vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v základnom vzdelávaní sa výraznejšie posilňuje **komunikačný, činnostný a zážitkový charakter predmetu**. Znamená to, že namiesto učenia sa izolovaných poznatkov o jazyku alebo literatúre sa väčšia pozornosť venuje **rozvíjaniu praktických komunikačných spôsobilostí žiaka, nadobúdaniu a rozvíjaniu gramotnosti a formovaniu žiaka ako čitateľa a pisateľa**. Jazykové učivo sa chápe ako opora pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí, nie ako konečný cieľ vyučovania predmetu.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia:

- ⇒ Uplatňovať osvojené jazykové znalosti v praktických komunikačných činnostiach (hovorenie, počúvanie, čítanie, písanie).
- ⇒ Využívať komunikačné činnosti pri vzdelávaní, sebarealizácii a pri napĺňaní rôznych komunikačných a kultúrnych potrieb.
- ⇒ Kultivovať jazykovú interakciu a porozumieť jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.
- ⇒ Získať skúsenosti s využívaním rôznych textov a foriem komunikácie (hovorená, písaná, vizuálna, audiovizuálna, digitálna).
- ⇒ Osvojiť si stratégie porozumenia a tvorenia textu a využívať ich pri spracúvaní a vyhodnocovaní informácií a pri sebavyjadrovaní.
- ⇒ Vytvárať a upevňovať pozitívny vzťah k učeniu sa jazykov a k jazyku ako spoločenskej, kultúrnej a individuálnej hodnote.
- ⇒ Osvojiť si efektívne stratégie učenia sa jazyka a posilňovať autonómnosť pri jazykovom rozvoji.

Hlavným cieľom :

- ⇒ **1. cyklu** je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.
- ⇒ **2. cyklu** je rozvíjať gramotnosť v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. Súčasťou rozvíjania gramotnosti je osvojovanie stratégií práce s textom a nadobúdanie skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Dôležité je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi faktami a domnienkami, formulovať vlastný názor a podopierať ho argumentmi.
- ⇒ **3. cyklu** je rozvíjať gramotnostné schopnosti žiaka, ktoré sú dôležité v súčasnej informačnej spoločnosti. Dôraz sa kladie na postupné využívanie čoraz širšieho spektra mimoučebnicových textov a multimediálnych komunikátov so zámerom vyhľadávať, triediť a kriticky hodnotiť informácie a informačné zdroje. S tým súvisí rozvíjanie argumentačných zručností a schopnosti riešiť problémy. Zároveň je úlohou tretieho cyklu rozvíjať emočnú sebareguláciu žiaka a efektívnu spoluprácu a komunikáciu v kolektíve.

Časová dotácia vzdelávacích predmetov vo vzdelávacej oblasti rozdelená do cyklov a do ročníkov									
	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7	6	6	5	5	5	5

CIELE A KOMPONENTY jednotlivých vyučovacích predmetov

Pri rozvíjaní komunikačných spôsobilostí žiaka a pri nadobúdaní a rozvíjaní jeho gramotnosti sa tri základné komunikačné činnosti (interakcia, produkcia, recepcia) premietajú do piatich komponentov:

⇒ **komunikačná interakcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka vecne a sociálne primerane vstupovať do medzilidskej komunikácie a rešpektovať pritom komunikačného partnera. Zámerom rozvíjania komunikačnej interakcie je uplatňovanie zásad kooperácie a zdvorilosti v rôznych komunikačných situáciách. Osobitne dôležité je uplatňovanie sociokultúrnych zvyklostí a postupné rozvíjanie argumentačných zručností žiaka.

⇒ **hovorená produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre hovoreného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Dôležité je aj aktívne počúvanie hovoreného prejavu a jeho porozumenie. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné hovorený text kombinovať aj s obrazovou zložkou. Zámerom rozvíjania hovorenej produkcie je príprava žiaka na kultivovanú verejnú komunikáciu a na využívanie žánrov Hovoreného textu na rôzne účely.

⇒ **písaná produkcia** zahŕňa rozvíjanie schopnosti žiaka tvoriť rôzne žánre písaného textu a vyjadrovať pritom rozličné komunikačné zámery. Od začiatku nácviku písania sa zdôrazňuje význam a účel písaného textu. Dôraz sa kladie na proces písania textu a osvojovanie si postupov a stratégií tvorby písaného textu, vrátane uplatňovania pravopisných pravidiel. V súlade so súčasným charakterom komunikácie je potrebné písaný text kombinovať aj s obrazovou alebo zvukovou zložkou. Zámerom rozvíjania písanej produkcie je pripraviť žiaka na funkčné a kultivované využívanie písania v rôznych komunikačných situáciách a pri vzdelávaní kultivovať žiaka ako recipienta umenia.

Komponenty vyučovacieho predmetu

⇒ **vecná recepcia** zahŕňa recepciu rôznych žánrov čítaného a počúvaného textu, pri ktorej ide o získanie, spracovanie a vyhodnotenie informácií. Okrem porozumenia explicitných informácií treba žiaka viesť k vyvodzovaniu implicitných významov z textu a k ich prepájaniu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami. Rovnako dôležité je sledovanie úspešnosti porozumenia samotným žiakom. Zámerom rozvíjania vecnej recepcie je pripraviť žiaka na analýzu informácií, ich kritické hodnotenie a na samostatné učenie sa z textu.

⇒ **zážitková recepcia** sa od vecnej recepcie odlišuje účelom čítania alebo počúvania, ktorým je získanie emocionálno-estetickéj skúsenosti s literárnym textom. Čítanie a počúvanie literárnych textov, uvažovanie o nich, reflexia a tvorivá práca s nimi umožnia rozšíriť čitateľské teritórium žiaka a budovať jeho čitateľské sebavedomie. Pri výbere textov sa zdôrazňuje estetická a hodnotová stránka literárneho diela, na základe ktorej je možné pôsobiť na emocionálny, morálny a hodnotový rozvoj žiaka. Zámerom rozvíjania zážitkovej recepcie je prostredníctvom intenzívnych čitateľských alebo audiovizuálnych zážitkov kultivovať žiaka ako recipienta umenia.

Úlohou vyučovania jazyka je formovať žiaka ako kultivovaného používateľa jazyka, ktorý vie primerane používať jednotlivé jazykové variety (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečia) podľa typu komunikačnej situácie a rešpektuje pritom sociokultúrne zvyklosti. Dôležité je aj chápanie jazykovej a kultúrnej rozmanitosti a rešpektovanie používateľov iných jazykov a príslušníkov iných kultúr. Osobitnou úlohou vyučovania je kultivovanie žiaka ako recipienta literárneho textu a iných druhov umenia.

Ciele podoblastí vyučovania prvého jazyka :

- ⇒ Uplatňovať vecnú a sociálne primeranú komunikačnú interakciu, rešpektovať pritom komunikačného partnera a sociokultúrne zvyklosti.
- ⇒ Rozlišovať jazykové variety a používať ich primerane situácii a funkcii komunikácie.
- ⇒ Používať čítanie a písanie v rôznych komunikačných a vzdelávacích kontextoch.
- ⇒ Získať vzťah k čítaniu a k písaniu textov, stať sa samostatným a aktívnym čitateľom a pisateľom.
- ⇒ Vyjadrovať obsahy a komunikačné zámery prostredníctvom rôznych žánrov hovoreného a písaného textu.
- ⇒ Porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného vecného textu, získané informácie využiť pri vzdelávaní a sebarozvoji.
- ⇒ Získať základné znalosti o jazykovom systéme a o fungovaní jazyka v komunikácii a uplatniť ich v praktickej komunikácii.
- ⇒ Porozumieť rôznym literárnym textom, interpretovať ich a na základe estetického prežitia textu formovať svoje postoje, hodnoty a osobnosť.
- ⇒ Orientovať sa v tlačенých a digitálnych médiách, rozlišovať spoľahlivosť a hodnovernosť informácií a informačných zdrojov.
- ⇒ Získať základné argumentačné zručnosti a používať ich v diskusiách na aktuálne spoločenské témy a pri riešení problémov.
- ⇒ Upevňovať si pozitívny vzťah k materinskému jazyku a k iným jazykom, uvedomovať si národnú, kultúrnu a individuálnu hodnotu jazyka.

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zároveň je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- ⇒ Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
- ⇒ Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
- ⇒ Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
- ⇒ Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
- ⇒ Počúvať a čítať primerané vecné texty.
- ⇒ Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
- ⇒ Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
- ⇒ Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
- ⇒ Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.

Tematické okruhy a textová realizácia pre 1. cyklus:

- ⇒ domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra;
- ⇒ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cykus; 1.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti	pozdrav, tykanie/vykanie,	⇒ rozlišovanie pozdravov, tykania/vykania verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, ⇒ formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	⇒ uplatniť doterajšie (predprimárne) znalosti s používaním pozdravov: používať vhodné pozdravy v závislosti od situácie, ⇒ rozlíšiť vhodné pozdravy podľa súkromného a verejného prostredia, ⇒ používať tykanie/vykanie v závislosti od situácie, ⇒ použiť správnu formu predstavenia sa: meno, priezvisko, (bydlisko), ⇒ sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie, ⇒ za pomoci učiteľa ohľaduplne komunikovať s komunikačným partnerom.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent		KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA	
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	prosba, prianie, nesúhlas	⇒ formulovanie prosby, priania, nesúhlasu, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia	⇒ chápať rozdiel medzi prosbou, prianím, nesúhlasom, ⇒ sformulovať jednoduchú prosbu, prianie, nesúhlas, ⇒ spoznávať za pomoci učiteľa rôzne spôsoby vyjadrenia prosby, priania, nesúhlasu a porovnávať ich.
Dialóg	jednoduchý dialóg pozorné počúvanie	⇒ nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: ⇒ kladenie otázok a formulovanie odpovedí, ⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera, ⇒ vysvetlenie na jednoduchom príklade rozdielov medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI	⇒ zapojiť sa do rozhovoru v dvojici za pomoci učiteľa, ⇒ sformulovať jednoznačnú otázku k téme rozhovoru, ⇒ sformulovať jednoznačnú a zrozumiteľnú odpoveď, ⇒ uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ počúvať pozorne komunikačného partnera.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovo, slovné spojenie, veta, dĺžka hlások, dvojhlásky, spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky)	⇒ používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, dvojhlásky)	⇒ uvedomovať si vlastnosti slov z hľadiska jazyka (slovo sa skladá zo slabík, slabika sa skladá z hlások, zo slov sa skladá veta), ⇒ chápať, že hláska je zvuk ľudskej reči, ⇒ chápať, že veta vyjadruje myšlienku, ⇒ vybrať za pomoci učiteľa vhodné slovné spojenia a použiť ich zmysluplne do vety, ⇒ sformulovať vhodné vety na vyjadrenie prosby, priania, nesúhlasu, ⇒ rozlišovať a správne vyslovovať slová s dlhými hláskami a dvojhláskami.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prednes hovoreného prejavu	téma, prednes, ústna informácia- oznam, rozprávanie (zážitok)	⇒ výber témy hovoreného prejavu, ⇒ rozvíjanie témy podľa zámeru informovať (oznam), ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy	⇒ s pomocou učiteľa vybrať tému hovoreného prejavu, rozvíjať ju podľa zámeru informovať, ⇒ rozprávať o tom, ako môže získať a overiť si informácie, ⇒ spolupracovať pri získavaní informácií, ⇒ prerozprávať príbeh, zážitok, pri formulácii viet neopakovať zbytočne slová, nepoužívať slová neúčelne a neopakovať často slová (toto, tam, ten, potom....), ⇒ počúvať hovorené prejavy a klásť jednoduché otázky k ich obsahu.
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu	hovorený prejav, otázky a odpovede	⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov, ⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ formulovanie odpovedí na položené otázky	⇒ pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov, ⇒ s pomocou učiteľa klásť jednoduché otázky k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ formulovať jednoduché odpovede na položené otázky.
Žánre hovoreného textu	rozprávanie (zážitok, skúsenosť), opis pracovného postupu blahoželenie	⇒ jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, zážitok, rozprávanie o plánovanej udalosti, ⇒ jednoduchý opisný text – hlavné znaky pozorovanej činnosti, ⇒ jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho blahoželenia, ⇒ jednoduchá ústna informácia (oznam)	⇒ rozprávať na základe otázok učiteľa o prežitej skúsenosti, ⇒ vyjadriť myšlienky v ucelených vetách, ⇒ určiť časovú následnosť deja, ⇒ pozorovať pracovný postup (priamo predvádzaný), ⇒ usporiadať poradie predvádzaných činností pomocou obrázkovej osnovy, ⇒ s pomocou učiteľa nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav - ústne blahoželenie, ⇒ sformulovať jednoduchú ústnu informáciu – oznam.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: prosba, prianie, nesúhlas spisovná výslovnosť (dĺžka hlásky, dvojhláska)	⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: prosba, prianie, nesúhlas, ⇒ vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita – dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások),	⇒ používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi (prosba, prianie, nesúhlas) a vyjadrovať myšlienky v ucelených vetách s pomocou učiteľa, ⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti (dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, ⇒ napísať slovo znázornené obrázkom, ⇒ dokresliť obrázok podľa informácií v texte, ⇒ využívať písanie pri zaznamenávaní informácií,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent				HOVORENÁ PRODUKCIA
Obsahový štandard			Výkonový štandard	
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slová s podobným významom, prirovnanie, melódia viet	⇒ používanie prirovnania, ktorému žiaci rozumejú, ⇒ uplatňovanie melódie viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu	⇒ používať prirovnania, ktorým rozumie, ⇒ triediť vety podľa obsahu, ⇒ uplatňovať melódiu viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu s pomocou učiteľa.	

Komponent				PÍSANÁ PRODUKCIA
Obsahový štandard			Výkonový štandard	
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:	
Elementárne písanie	písmeno, písané písmo, tlačené písmo, odpis, prepis, diktovanie	⇒ prípravné (predpisateľské) cviky, ⇒ perцепčno-motorické zručnosti pri písaní, ⇒ fonematická analýza a diferenciacia, prevod od hlásky na písmeno, ⇒ písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania, ⇒ sluchové identifikovanie a rozlišovanie zvukov, slov, slabík, hlások	⇒ používať prípravné cviky, perцепčno-motorické zručnosti pri písaní, ⇒ dodržiavať správne sedenie a držanie tela pri písaní, ⇒ držať písací nástroj správne, ⇒ dodržiavať základné pravidlá využívania riadkov (veľkosť tvarov a výšky písmen, smer, rozstupy medzi písmenami, slovami), ⇒ chápať, že hláska je zvuk a písmeno je znak, ⇒ sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová, ⇒ určiť grafickú podobu tvarov písmen (tlačené, písané) a odlíšiť ich, ⇒ priradiť písaný tvar písmena k tlačnému tvaru a opačne, ⇒ písať čitateľne všetky veľké tlačené písmená slovenskej abecedy, ⇒ písať písané písmená s oporou o grafický vzor, ⇒ používať osvojené písmená pri písaní slov a slovných spojení, ⇒ odpísať písaný text, prepísať tlačný text, písať podľa diktovania.	
Proces tvorenia textu	text, téma, zámer vety: oznámenie, prosba, prianie,	⇒ výber témy písaného textu pomocou učiteľa, ⇒ výber vhodných slov, slovných spojení podľa komunikačného / autorského zámeru, ⇒ zhromaždenie základných informácií k téme	⇒ vybrať tému písaného textu blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti s pomocou učiteľa, ⇒ vybrať vhodné slová a slovné spojenia na vybranú tému, ⇒ skladať vety z daných slov.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, rozprávanie (zážitok, skúsenosť)	⇒ tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam), ⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku,	⇒ s pomocou učiteľa vytvoriť nesúvislý text (zoznam činností v istom časovom úseku), ⇒ napísať jednoduché rozprávanie a s pomocou učiteľa usporiadať v texte poradie zažitých udalostí pomocou výrazov (najprv, potom, nakoniec),
Komunikačné prostriedky a pravidiel	oznámenie, prosba, prianie, slová s podobným významom	⇒ vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným významom,	⇒ vyjadriť s pomocou učiteľa jednoduché myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, prosba, prianie, ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom,
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäkčeň, pravopis vlastných mien osôb a zvierat	⇒ interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; ⇒ fonemický pravopis: rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäkčeň, ⇒ sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety, v menách osôb a zvierat	⇒ uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou učiteľa, ⇒ graficky rozlíšiť oznamovaciu vetu a opytovaciu vetu, ⇒ tvoriť vety podľa zadania.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne čítanie	text, veta, slovo, slabika hláska, písmeno,	⇒ fonematické uvedomova- nie—sluchové rozlišovanie slov, viet, identifikácia hlá- sky, ⇒ poznávanie písmen, upev- ňovanie korešpondencie hlásky a písmena, ⇒ nácvik čítania slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, ⇒ oprava vlastných chýb pri čítaní	⇒ identifikovať hlásky v slove podľa pokynu učiteľa, ⇒ identifikovať písmená slovenskej abecedy, ⇒ sluchovo určiť pozíciu danej hlásky v slove (na začiatku, vo vnútri, na konci slova), ⇒ sluchovo a zrakovo rozlišovať hlásky/písmená, slabiky a slová v čítanom texte, ⇒ čítať všetky tlačené a písané tvary písmen, ⇒ priradiť hlásky s písmenám, ⇒ rozložiť slovo na hlásky a určiť počet hlások v slove, ⇒ nacvičiť čítanie slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti, ⇒ čítať slová a vety so správnou intonáciou pod dohľadom učiteľa, ⇒ doplniť do vety správny tvar slova, ⇒ s pomocou učiteľa opraviť vlastné chyby pri čítaní.
Porozumenie textu	obsah textu, nadpis, ilustrácia,	⇒ vytváranie predstáv o obsa- hu textu na základe ilustrá- cie, obrazového materiálu, nadpisu, ⇒ ústne reprodukovanie ob- sahu textu ⇒ identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednodu- ché zaznamenanie, ⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu pí- saného a počúvaného textu	⇒ s pomocou učiteľa si vytvoriť predstavu o obsahu textu na základe ilustrácie, ob- rázkov, nadpisu, ⇒ identifikovať v texte nadpis, ilustráciu a obrazový materiál, ⇒ identifikovať za pomoci učiteľa kľúčové slová v texte a písomne ich zaznamenávať jednoduchou formou, ⇒ orientovať sa v texte podľa inštrukcií učiteľa, ⇒ na základe otázok učiteľa vyvodiť význam slov, ⇒ vyhľadať informáciu priamo uvedenú v texte, ⇒ čítať krátke vecné texty a porozumieť doslovným informáciám, ⇒ porozumieť obsahu jednotlivých viet, ⇒ použiť pri porozumení textu s pomocou učiteľa primerané znalosti slovnej zásoby, ⇒ interpretovať počutý / čítaný text samostatne a v závislosti od svojich individuál- nych schopností.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		⇒ pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, ⇒ sledovanie porozumenia obsahu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>)	⇒ pozorovať učiteľov prejav pri čítaní a s jeho pomocou vytvoriť si predstavu o obsahu textu, ⇒ rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti výroku podľa textu, ⇒ preukázať porozumenie / neporozumenie prečítaného textu na základe otázok učiteľa.
Žánre vecného textu	rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh),	⇒ porozumenie konaniu postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, ⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché náčrty, piktogramy,	⇒ porozumieť konaniu postáv a dejovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ porovnať sprostredkovanú skúsenosť z rozprávania s vlastnou skúsenosťou, ⇒ pomenovať jednoduché náčrty, piktogramy a priradiť ich samostatne alebo s pomocou učiteľa k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	obsah textu, slová s podobným významom	⇒ pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, ⇒ vyvodzovanie významov slov z textu	⇒ pozorovať jazykové vyjadrenia komunikačného zámeru a priradiť samostatne alebo s pomocou učiteľa interpunkčné znamienka na konci vety, ⇒ nahradiť dané slovo iným slovom, ⇒ tvoriť k daným slovám slová s podobným významom, ⇒ tvoriť slová s rovnakým slovotvorným základom, ⇒ vyvodiť význam slov z textu s pomocou učiteľa.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	text, ilustrácia nadpis	⇒ odlíšenie textu od ilustrácie, ⇒ domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, ⇒ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (nadpis), ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte	⇒ samostatne odlíšiť text od ilustrácie a porovnať text s ilustráciou, ⇒ identifikovať nadpis textu, ⇒ odhadnúť s pomocou učiteľa obsah jednoduchého príbehu podľa ilustrácie, doplniť príbeh o text opisujúci situáciu pred dejom v texte a po ňom, ⇒ predvídať obsah z počutého a prečítaného textu podľa svojich individuálnych dispozícií alebo s pomocou učiteľa, ⇒ orientovať sa v texte a vyhľadať podľa pokynov učiteľa slová alebo časti textu, ⇒ identifikovať v texte informácie podľa inštrukcií učiteľa, ⇒ identifikovať slová nesúvisiace s textom.
Čítanie pre zážitok	spisovateľ ilustrátor riekanka hádanka ľudová pieseň báseň rozprávka obrázkový príbeh	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, opis prostredia, situácie s pomocou ilustrácie, ⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, ⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, ⇒ formovanie empatie na základe čítaného a počúvaného textu, ⇒ spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch	⇒ s pomocou učiteľa i s pomocou ilustrácie rozpoznať literárne postavy, opísať jednoduché situácie a prostredia, ⇒ vyjadriť a zdieľať svoje pocity z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne (mimika, gestá, pohyb), ⇒ na základe otázok učiteľa vyjadriť svoj postoj k počutému, prečítanému textu a k literárnym hrdinom, ⇒ klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu, ⇒ dramatizovať s pomocou učiteľa a podľa svojich individuálnych dispozícií vhodné literárne texty, ⇒ zaujať na základe čítaného a počutého textu a pomocou otázok učiteľa svoje empatické postoje a formovať ich, ⇒ orientovať sa s pomocou učiteľa vo vybraných literárnych dielach slovenskej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu v knihách a časopisoch.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný / sebavedomý čitateľ	kniha, knižnica,	⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica), ⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória: výber kníh a časopisov na čítanie s pomocou učiteľa	⇒ využívať triednu a školskú knižnicu a orientovať sa v nich s pomocou učiteľa, ⇒ vyjadriť čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine na základe otázok učiteľa, ⇒ vyberať knihy a časopisy na čítanie s pomocou učiteľa.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ sledovanie kvality čítania s pomocou učiteľa (<i>Viem text prečítať?</i>), ⇒ kladenie otázok na porozumenie, ⇒ riešenie úloh k textom, ⇒ sledovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>) ⇒ uvedomenie si významu a potreby ⇒ čítania literárnych textov a hodnotenie ⇒ vlastných pokrokov v čítaní	⇒ vnímať kvalitu svojho čítania primerane, podľa svojich individuálnych dispozícií a s pomocou otázok učiteľa, ⇒ klásť jednoduché otázky na porozumenie, ⇒ riešiť úlohy k textom s pomocou učiteľa, ⇒ vymyslieť jednoduché kvízové otázky a návrhy odpovedí, ⇒ sledovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, ⇒ popísať vlastnými slovami význam a potrebu čítania literárnych textov.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti	pozdravy, oslovenie, poďakovanie, ospravedlnenie	⇒ rozlišovanie pozdravov, oslovenia, predstavenia sa, tykania/vykania vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, ⇒ formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia	⇒ rozlíšiť vhodné pozdravy, spôsob oslovenia (tykania/vykania) vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí, ⇒ samostatne sformulovať ústne poďakovanie a ospravedlnenie primerane adresátovi a prostrediu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent				KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:			
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie		nesúhlas, námietka, otázka (zistovacia a doplňovacia), odpoveď	⇒ formulovanie nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia, ⇒ formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok, ⇒ formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom	⇒ sformulovať nesúhlas, námietku, vyjadriť jednoduché zdôvodnenie a využívať rôzne spôsoby ich vyjadrenia, ⇒ v skupine alebo samostatne sformulovať zisťovaciu a doplňovaciu otázku, ⇒ sformulovať vlastné potreby a prežívané pocity primeraným spôsobom.			
Dialóg		dialóg vo dvojici, pozorné počúvanie	⇒ nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, ⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera, ⇒ vysvetlenie na jednoduchom príklade rozdielov medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI	⇒ viesť jednoduchý dialóg v dvojici, striedať sa s partnerom pri otázkach a odpovediach, ⇒ pozorne počúvať partnera v dialógu, ⇒ uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ ukončiť dialóg, použiť pritom vhodné prostriedky ukončenia kontaktu.			
Komunikačné prostriedky a pravidlá		slovo, slovné spojenie, veta, melódia viet, spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhláska, melódia viet)	⇒ rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, ⇒ používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások)	⇒ prostredníctvom tém dialógu rozširovať si slovnú zásobu, ⇒ s pomocou učiteľa uplatňovať a rozlišovať melódiu viet podľa komunikačného zámeru, ⇒ pri uplatňovaní pravidiel spisovnej výslovnosti používať vhodné slovné spojenia a vety pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov.			

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent				HOVORENÁ PRODUKČIA
Obsahový štandard			Výkonový štandard	
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:	
Príprava a prednes hovoreného prejavu	téma, obrázková osnova, časová postupnosť, rozprávanie (zážitok, skúsenosť), prednes	⇒ výber témy hovoreného prejavu, ⇒ využitie obrázkovej osnovy, ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy, ⇒ zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií na rozvíjanie témy	⇒ zhromaždiť v skupine základné informácie k téme hovoreného prejavu, ⇒ na základe otázok učiteľa vyrozprávať príbeh, ⇒ k prednesu hovorenému prejavu využiť obrázkovú osnovu, uplatniť časovú postupnosť v rozprávaní.	
Reflexia hovoreného / počúvaného prejavu	obsah prejavu, počúvanie, otázky a odpovede	⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich, ⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ formulovanie odpovedí na položené otázky, ⇒ úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa	⇒ vypočúť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu, ⇒ formulovať odpovede na položené otázky, s pomocou učiteľa korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.	
Žánre hovoreného textu	rozprávanie (prežitá skúsenosť), časová postupnosť, opis pracovného postupu a predmetu, informácia (odkaz, oznam, správa), ústne pozvanie	⇒ jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, rozprávanie o plánovanej udalosti, ⇒ uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ jednoduchý opisný text, hlavné znaky pozorovanej činnosti alebo opisovaného objektu (konkrétny predmet), ⇒ vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam, správa), ⇒ jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania	⇒ samostatne alebo na základe otázok učiteľa vyrozprávať prežitú skúsenosť, ⇒ pozorovať pracovný postup (priamo predvádzaný alebo z videozáznamu), ⇒ pomocou obrázkovej alebo slovnej osnovy vymenovať v poradí predvádzané činnosti, ⇒ pozorovať vonkajší vzhľad a opísať pozorovaný objekt (konkrétny predmet) samostatne alebo v skupine, ⇒ uplatniť v rozprávaní časovú postupnosť, ⇒ nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav - ústne pozvanie.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, pranie, nesúhlas, veta, jednoduché súvetie	⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), pranie, nesúhlas, ⇒ vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach	⇒ samostatne, v skupine používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi (oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, nesúhlas) ⇒ samostatne uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti (dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), ⇒ uplatňovať melódie viet podľa zámeru textu.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	spisovná výslovnosť, melódia viet, slová s podobným významom, slová s opačným významom, prirovnanie, emocionálne - citovo zafarbené slová	⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita – dĺžka hlásky, výslovnosť dvojhlások), ⇒ uplatňovanie melódie viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a opačným významom, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom prirovnania a emocionálnych slov	⇒ dodržiavať správnu výslovnosť dvojhlások a dlhých hlások, ⇒ uplatňovať melódiu viet podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, ⇒ uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: slová s podobným a opačným významom, ⇒ samostatne vyjadriť vzťah k pomenúvaným javom prostredníctvom prirovnania a emocionálnych slov.

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne písanie	abeceda, písané písmo, tlačené písmo,	⇒ písanie písmen slovenskej abecedy, ⇒ písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania, ⇒ písomné vyjadrovanie vlastných pocitov, predstáv a myšlienok	⇒ písať čitateľne a automatizovane všetky písmená slovenskej abecedy, písať slová, odpísať písaný text, prepísať tlačенý text, písať podľa diktovania, ⇒ používať osvojené písmená pri písaní viet a vetných celkov (odsekov), ⇒ s pomocou učiteľa vyjadriť písaním svoje pocity, predstavy a myšlienky.
Proces tvorenia textu	téma, rozvíjanie témy, obrázková osnova, zámer vety: informácia, rozprávanie, opis, informácia	⇒ výber témy písaného textu s pomocou učiteľa alebo samostatne, ⇒ rozvíjanie témy podľa komunikačného / autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, ⇒ výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného / autorského zámeru, ⇒ využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme	⇒ s pomocou učiteľa alebo samostatne vybrať tému a rozvíjať ju podľa komunikačného / autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, ⇒ vybrať vhodné slová, slovné spojenia a vetné celky podľa komunikačného / autorského zámeru, ⇒ zhromaždiť samostatne alebo v skupine základné informácie k téme textu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	obrazovo-písaný text, prezentácia vlastného textu	⇒ tvorenie jednoduchého obrazovo-písaného textu na blízku tému, ⇒ využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu,, ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	⇒ vytvoriť jednoduchý obrazovo-písaný text na blízku tému, ⇒ využiť obrázkovú osnovu pri členení textu, ⇒ prezentovať vlastný text v prostredí triedy s pomocou učiteľa.
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam obrazovo-písaný text: pohľadnica, rozprávanie (udalosť, zážitok), časová postupnosť, informácia (odkaz, oznam, správa),	⇒ tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pohľadnica), ⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, ⇒ uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ vyjadrenie kľúčových informácií v písanom texte (odkaz, oznam, správa), ⇒ využívanie obrázkovej osnovy pri členení textu, ⇒ zhromaždenie základných informácií k téme	⇒ v skupine alebo samostatne vytvoriť nesúvislý text (zoznam) a obrazovo-písaný text (pohľadnica), na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti, ⇒ samostatne napísať jednoduché rozprávanie o prežitej udalosti, zážitku, ⇒ v rozprávaní uplatniť časovú postupnosť, ⇒ napísať jednoduchý informačný test - odkaz, oznam, ⇒ vytvoriť v skupine alebo samostatne jednoduchý obrazovo-písaný text na blízku tému.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	oznámenie, výzva, nesúhlas, námietka, slová s podobným významom, slová s opačným významom, citovo zafarbené slová, prirovnanie	⇒ vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, ⇒ používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, zámená), ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a opačným významom, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania)	⇒ samostatne alebo v skupine vyjadriť myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, ⇒ používať s pomocou učiteľa alebo v skupine základné prostriedky nadväzovania viet v texte – opakovanie slova, zámená, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: slová s podobným a opačným významom, ⇒ vyjadriť svoj vzťah na základe otázok učiteľa k pomenúvaným javom prostredníctvom citovo zafarbených slov alebo prirovnaní.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, veta, začiatok a koniec vety, interpunkčné znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník	⇒ interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete,	⇒ uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a pravopisné pravidlá podľa svojich individuálnych dispozícií, ⇒ upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu s pomocou učiteľa alebo v skupine.
	rozlišovacie znamienka -dĺžeň, mäkčeň, dve bodky, vokáň hlásky, samohlásky (krátke, dlhé) dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy)	⇒ fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka – dĺžeň, mäkčeň, dve bodky, vokáň, delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; ⇒ slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); ⇒ sémantický pravopis: pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy)	

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne čítanie	text abeceda	⇒ fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky),	⇒ sluchovo analyzovať zvukové jednotky hovorenej reči (rozlišovať hlásky, slabiky a slová), ⇒ identifikovať písmená slovenskej abecedy, ⇒ vypočítať a prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu, ⇒ uplatňovať pod dohľadom učiteľa splývavú výslovnosť a melódiu pri hlasnom čítaní krátkych textov primeranej náročnosti, ⇒ opraviť vlastné chyby pri čítaní.
		⇒ poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena, ⇒ nácvik krátkych textov primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti, ⇒ uplatňovanie splývavej výslovnosti, melódie pri hlasnom čítaní, ⇒ oprava vlastných chýb pri čítaní	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu	obsah textu, nadpis, ilustrácia, informácia, kľúčové slová, zhrnutie informácií	⇒ vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka, ⇒ identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie, ⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia, ⇒ ústne reprodukovanie obsahu textu , ⇒ tvorenie otázok k doslovným a k vyvodeným informáciám z textu, ⇒ porovnávanie jednoduchej informácie z AI s inými overenými zdrojmi ako sú detské encyklopédie a edukačné publikácie	⇒ vyvodiť s pomocou učiteľa a svojich doterajších znalostí základné informácie z počúvaného a z čítaného textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, ⇒ identifikovať súvislosť medzi textom a vlastnou skúsenosťou na základe otázok učiteľa, ⇒ klásť otázky k obsahu vecného textu, ⇒ v skupine identifikovať a jednoducho zaznamenať kľúčové slová v texte, ⇒ reprodukovat v skupine alebo s pomocou učiteľa doslovný význam textu, ⇒ použiť s pomocou učiteľa pri porozumení textu primerané znalosti slovné zásoby.
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		⇒ pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, ⇒ hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, ⇒ formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu	⇒ pozorovať učiteľov prejav pri čítaní a vytvoriť si predstavu o obsahu textu, ⇒ sledovať vlastné porozumenie textu, ⇒ identifikovať príčiny nedostatočného porozumenia textu s pomocou učiteľa alebo rovesníkov, ⇒ overiť správnosť vlastného porozumenia textu.
Žánre vecného textu	súvislý text: informácia (oznam, správa) úvod, jadro, záver, časová postupnosť	⇒ vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku, ⇒ porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver, ⇒ porozumenie dejovej a časovej postupnosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh ⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy	⇒ identifikovať s pomocou učiteľa alebo v skupine doslovné (explicitné) informácie v ozname, správe, ⇒ porozumieť časovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ porovnať sprostredkovanú skúsenosť z rozprávania s vlastnou skúsenosťou, ⇒ samostatne alebo v skupine priradiť jednoduché schémy, náčrty a piktogramy k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
		Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slová s podobným významom, slová s opačným významom, citovo zafarbené slová, prirovnanie	⇒ pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety, ⇒ pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, ⇒ vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania	⇒ pozorovať jazykové vyjadrenia komunikačného zámeru a samostatne priradiť interpunkčné znamienka na konci vety, ⇒ pozorovať lexikálne vzťahy v texte, identifikovať slová s podobným a s opačným významom, zdrobneniny, ⇒ v skupine vyvodíť z textu význam prirovnaní, neznámych, viacvýznamových, emocionálnych slov a vyjadriť ho vlastnými slovami.

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
		Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	text strofa, rým, verš	⇒ rozoznávajú slová a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, ⇒ kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu, ⇒ odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania), ⇒ domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie, ⇒ vytváranie predstáv o obsahu umeleckého textu na základe ilustrácie alebo nadpisu, ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ odlíšenie poézie od prózy ⇒ Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (strofa, rým, verš), ⇒ prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápovedami učiteľa	⇒ orientovať sa v texte a podľa pokynov rozoznať slová a vety v počúvanom alebo čítanom texte, ⇒ klásť otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu, ⇒ uvedomiť si, že slová a vety obsahovo na seba nadväzujú a tvoria súvislý text, ⇒ identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine odhadnúť význam neznámych slov, slovných spojení a prirovnaní, ⇒ domyslieť si jednoduchý príbeh na základe pozorovania ilustrácie, ⇒ podľa svojich individuálnych dispozícií alebo v skupine predvídať obsah príbehu z počutého a prečítaného textu, ⇒ odlíšiť samostatne alebo s pomocou poéziu od prózy na základe identifikovania základných stavebných prvkov textu, ⇒ vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných, ⇒ prerozprávať obsah čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápovedami učiteľa.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok	spisovateľ, ilustrátor riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, rozprávka, obrázkový príbeh	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej,	⇒ s pomocou ilustrácie aj bez nej rozpoznať literárne postavy, opísať prostredie a situácie,
		⇒ porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov,	⇒ porovnávať seba a vlastné skúsenosti s postavami a textami, objavovať zhody a rozdiely,
		⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom,	⇒ v skupine vyjadriť a zdieľať svoje pocity a zážitky z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne,
		⇒ vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme,	⇒ identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie),
		⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa,	⇒ na základe otázok učiteľa alebo v skupine vyjadriť svoj postoj k zobrazenej téme z počutého, prečítaného textu a k literárnym hrdinom,
		⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu,	⇒ klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu,
		⇒ spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe,	⇒ v skupine dramatizovať vhodné literárne texty,
		⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch,	⇒ predniesť naspamäť literárny text primeraný veku,
		⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia)	⇒ zaujať na základe čítaného a počutého textu v skupine alebo s pomocou otázok učiteľa empatické postoje a formovať tak svoju empatiu, súcitiť a hodnotiť v oblasti prosociálneho správania,
			⇒ v skupine spoznávať vybrané témy v literárnych dielach slovenskej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe,
			⇒ podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu v knihách a časopisoch,
			⇒ na základe návštevy divadelného a filmového predstavenia sprostredkovať svoj umelecký zážitok.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 2.ročník

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný/ sebavedomý čitateľ	časopis, knižnica	⇒ vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov o svojom čítaní s pomocou učiteľa alebo samostatne, ⇒ orientovanie sa v zdrojoch na čítanie, ⇒ formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória: cielený výber kníh a časopisov na čítanie, ⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, ⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a v blízkom okolí	⇒ spoznávať a aktívne využívať triednu a školskú knižnicu a orientovať sa v nich, ⇒ vytvoriť s pomocou učiteľa svoje čitateľské portfólio, viesť si jednoduché záznamy o svojom čítaní, ⇒ orientovať sa v zdrojoch na čítanie v skupine alebo s pomocou učiteľa, ⇒ vyberať knihy a časopisy na čítanie spontánne v skupine alebo samostatne, ⇒ vyjadriť čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine na základe otázok učiteľa.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ monitorovanie kvality čítania <i>Viem text prečítať?</i>), ⇒ kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom, ⇒ plánovanie krokov na zlepšenie čítania, porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti, ⇒ monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>), ⇒ uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	⇒ vnímať kvalitu svojho čítania s pomocou učiteľa alebo v skupine, ⇒ klásť jednoduché otázky na porozumenie, v skupine riešiť úlohy k textom, ⇒ sledovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, ⇒ čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti, ⇒ uvedomiť si a v skupine primerane svojim individuálnym dispozíciám objasniť svoje chápanie významu a potreby čítania literárnych textov a s pomocou učiteľa hodnotiť vlastné čitateľské pokroky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti	komunikačné prostredie	⇒ nadviazanie kontaktov vo verejnom a súkromnom komunikačnom prostredí	⇒ nadviazať kontakt s komunikačným partnerom v súkromnom a vo verejnom komunikačnom prostredí.
Komunikačné zámery a ich vyjadrenie	požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie,	⇒ formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom, ⇒ presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie, ⇒ formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania	⇒ samostatne a primeraným spôsobom formulovať vlastné potreby a prežívané pocity, ⇒ požiadať o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť presne a pravdivo, ⇒ formulovať jednoduché zdôvodnenie javu alebo vlastného konania.
Dialóg	dialóg – priamy, nepriamy rozhovor, pozorné počúvanie	⇒ priamy dialóg a telefonický dialóg, ⇒ nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh, ⇒ pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov, ⇒ pozorné počúvanie komunikačného partnera, ⇒ vysvetlenie na jednoduchom príklade rozdielov medzi rozhovorom s človekom a interakciou s AI	⇒ samostatne vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom, ⇒ v skupine viesť jednoduchý (priamy, telefonický) dialóg, klásť vecné otázky a formulovať odpovede, dodržiavať pravidelné striedanie replík, ⇒ uplatniť v dialógu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovná zásoba, mimika, gestika, spisovná výslovnosť (prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	⇒ rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu, ⇒ funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, melódia, spodobovanie a splývavá výslovnosť)	⇒ rozširovať svoju slovnú zásobu prostredníctvom tém dialógu, ⇒ používať vhodné slovné spojenia a vety pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ počas dialógu funkčne používať pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb, ...), ⇒ samostatne uplatňovať už osvojené pravidlá spisovnej výslovnosti a pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov používať vhodné slovné spojenia a vety.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	HOVORENÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prednes hovoreného prejavu	hovorený a príležitostný prejav, rozvíjanie témy, slovná osnova (úvod, jadro, záver), komunikačný zámer: informácia, rozprávanie (zážitok, skúsenosť príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), artikulácia, výslovnosť, mimika, gestá, prednes, tréma	⇒ výber témy hovoreného alebo príležitostného prejavu, ⇒ členenie textu, využitie slovnej osnov, ⇒ zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy, ⇒ rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, ⇒ artikulčné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest, ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy,	⇒ samostatne zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného alebo príležitostného prejavu, ⇒ rozvíjať tému podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať, ⇒ pri príprave prejavu využiť artikulčné a výslovnostné cvičenia a používať situačne vhodné používanie mimiky a gest, ⇒ vytvoriť jednoduchý prejav a samostatne ho predniesť v prostredí triedy, ⇒ využívať jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu .
Reflexia hovoreného / počúvaného prejavu	obsah prejavu, kontrolné otázky, predpoklady, reflexia a sebareflexia	⇒ pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich, ⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov, ⇒ úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov	⇒ pozorne počúvať hovorený prejav spolužiakov a iných hovoriacich, ⇒ samostatne klásť otázky k obsahu počúvaného prejavu, ⇒ korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení samostatne alebo s pomocou učiteľa alebo spolužiakov.
Žánre hovoreného textu	rozprávanie príbehu, opis pracovného postupu, predmetu, osoby, privítanie, rozlúčenie, vinš	⇒ jednoduché rozprávanie: reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), ⇒ jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho privítania, rozlúčenia a tradičného vinša	⇒ samostatne vyrozprávať reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ prezrieť si a prečítať obrázkovo-písaný text s opisom pracovného postupu, ⇒ povedať a písomne zaznamenať postupnosť činností v pracovnom postupe, ⇒ pozorovať vonkajší vzhľad zobrazeného predmetu, ⇒ špecifikovať hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet, blízka osoba), ⇒ pomenovať a písomne zaznamenať hlavné znaky pozorovaného predmetu, ⇒ pozorovať výzor blízkej osoby, ⇒ vymenovať hlavné znaky pozorovanej osoby, ⇒ nacvičiť a predniesť jednoduchý príležitostný prejav – ústne privítanie, rozlúčenie, tradičný vinš.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zámer vety: oznámenie, otázka, výzva, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, spodobovanie, splývavá výslovnosť) spisovný jazyk, nárečia, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová	⇒ používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu, ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť), ⇒ pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú)	⇒ samostatne používať vety s rôznymi komunikačnými zámermi :oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ uplatňovať melódiu, významovú pauzu a tempo prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru, ⇒ uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, ⇒ uplatňovať pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti – slovný prízvuk spodobovanie, splývavá výslovnosť, ⇒ rozlíšiť na základe pozorovania a porovnávania zásadné rozdiely medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou hovorovou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí, ⇒ vyjadriť svoj vzťah k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie.

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne písanie	písané a tlačené písmo, zážitok,	⇒ odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania,	⇒ písať automatizovane a čitateľne tlačené a písané písmená,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica) slovná osnova (úvod, jadro, záver) rozprávanie, opis, voľné písanie, koncept a úprava textu, slová s podobným významom, prezentácia vlastného textu	⇒ výber témy písaného textu, ⇒ rozvíjanie témy podľa komunikačného /autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, ⇒ využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok a informácií k téme textu, ⇒ výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného /autorského zámeru, ⇒ tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, ⇒ využívanie slovnej osnovy pri členení textu, ⇒ zhromaždenie základných informácií k téme, ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	⇒ samostatne vybrať tému a rozvíjať ju podľa komunikačného /autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie, ⇒ zhromaždiť základné informácie k téme textu, ⇒ vybrať vhodné slová, slovné spojenia a vetné celky podľa komunikačného/autorského zámeru, ⇒ tvoriť koncept textu a upraviť ho s pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok, ⇒ využívať slovnú osnovu pri členení textu, ⇒ samostatne prezentovať vlastný text v prostredí triedy.
Žánre písaného textu	nesúvislý text – zoznam, obrazovo-písaný text: pozvánka, pohľadnica, rozprávanie (udalosť, zážitok, vymyslený príbeh), časová postupnosť opis (pracovného postupu, predmetu, osoby) tvorivé písanie	⇒ tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, pohľadnica), ⇒ jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh, ⇒ uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní, ⇒ jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba), ⇒ jednoduché techniky tvorivého písania	⇒ samostatne vytvoriť nesúvislý text (zoznam) alebo obrazovo-písaný text (pohľadnica, pozvánka) na tému blízku jeho životnej a jazykovej skúsenosti, ⇒ napísať vymyslený príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok, s uplatnením časovej postupnosti, ⇒ zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti a využiť ich pri tvorení opisu konkrétneho predmetu, blízkej osoby, ⇒ dodržiavať postupnosť dejov pri opise pracovného postupu, ⇒ použiť jednoduché techniky tvorivého písania samostatne alebo s pomocou učiteľa vo vlastnom procese tvorby textu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	výzva, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová	⇒ vyjadrovanie myšlienok vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva (rozkaz, prosba), nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa), ⇒ uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, ⇒ vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém, ktorým žiaci rozumejú	⇒ samostatne vyjadriť myšlienky vo vetách s rôznymi komunikačnými zámermi: výzva nesúhlas, námietka, zdôvodnenie, ⇒ používať základné prostriedky nadväzovania viet v texte – opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa, samostatne alebo v skupine, ⇒ uplatňovať jednoduché lexikálne vzťahy v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, nadradené a podradené slová, ⇒ vyjadriť svoj vzťah samostatne alebo na základe otázok učiteľa k pomenúvaným javom prostredníctvom citovo zafarbených slov alebo jednoduchých frazém, ktorým rozumie.
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá, interpunkčné znamienka – bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník pravopis vlastných a všeobecných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy), obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová, slabikotvorné spoluhlásky	⇒ interpunkčný pravopis: použitie spojovníka pri delení slov na konci riadka, písanie čiarky v jednoduchej vete, ⇒ fonematický pravopis: pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami, sémantický pravopis: rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); ⇒ pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych), ⇒ morfeematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovo- tvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (robiť, robím); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (nos-ík, nos-isko, mam-ička),	⇒ samostatne uplatniť pri písaní vhodné jazykové prostriedky a osvojené pravopisné pravidlá, ⇒ upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu v skupine alebo samostatne

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent	RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Elementárne čítanie	text abeceda	⇒ uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní, ⇒ ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch, ⇒ oprava vlastných chýb pri čítaní	⇒ vypočítať si a prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu, ⇒ orientovať sa v abecedných zoznamoch na základe získaných zručností s používaním abecedy, ⇒ samostatne opraviť vlastné chyby pri čítaní.
Porozumenie textu	obsah textu, súvislý text: informácia,	⇒ vyvodzovanie základných implicitných (nepriamo vyjadrených) významov z textu (vytváranie inferencií – logického úsudku pri odvodzovaní) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, ⇒ tvorenie otázok k doslovným a k vyvedeným informáciám z textu, ⇒ porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia, ⇒ ústne reprodukovanie obsahu textu, ⇒ stručné zhrnutie informácií, ⇒ porovnávanie jednoduchej informácie z AI s inými overenými zdrojmi ako sú detské encyklopédie a edukačné publikácie	⇒ v skupine vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu, ⇒ na základe otázok učiteľa reprodukovať kľúčové slová v texte, ⇒ klásť otázky k obsahu vecného textu, ⇒ objaviť súvislosti medzi slovami a vetami, medzi textom a vlastnou skúsenosťou, ⇒ v skupine reprodukovať explicitný (zrozumiteľný) význam textu a zhrnúť informácie získané z textu, ⇒ identifikovať doslovné (explicitné) informácie z počúvaného a z čítaného textu, ⇒ samostatne použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov, ⇒ reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie, ⇒ sledovať vlastné porozumenie textu.
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu		⇒ pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia, ⇒ hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (<i>Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?</i>), ⇒ formulovanie otázok k vlastnému porozumeniu textu, ⇒ vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasť učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými.	⇒ pozorovať učiteľov čitateľský prejav a vytvoriť si predstavu o obsahu textu, ⇒ v skupine diskutovať o porozumení / neporozumení prečítaného textu, ⇒ zdôvodniť a obhájiť svoj názor, ⇒ identifikovať príčiny nedostatočného porozumenia textu, ⇒ posúdiť správnosť vlastného porozumenia textu, ⇒ vnímať a pomenovať chyby a nepresnosti pri čítaní, naznačiť alebo navrhnúť riešenia na ich odstránenie, ⇒ vybrať si podľa svojich individuálnych dispozícií stratégiu ako pracovať s chybou – vlastným úsilím, požiadanim o pomoc.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
		Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Žánre vecného textu	úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby), nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama	⇒ porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh, ⇒ porozumenie členenia textu na úvod, jadro, záver a na odseky, ⇒ vyhľadávanie kľúčových informácií v počúvanom a v čítanom texte oznamu, správy a populárno-náučného článku (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo), ⇒ porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu, ⇒ vyvodenie informácie z jednoduchého nesúvislého textu tvoreného vlastným menom, ⇒ identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu, ⇒ orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, ⇒ porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá, ⇒ identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku	⇒ porozumieť časovej a dejovej postupnosti v bežnom rozprávaní, ⇒ identifikovať s pomocou učiteľa alebo v skupine doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, ⇒ orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte, ⇒ rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním, ⇒ porozumieť postupnosti dejov v opise pracovného postupu, ⇒ v skupine identifikovať hlavné znaky opisovaného objektu. ⇒ pozorovať a popísať hlavné znaky opisovaného objektu, ⇒ samostatne priradiť jednoduché schémy, náčrty a piktogramy k jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom a orientovať sa v obrazových encyklopédiách a edukačných videách, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine identifikovať reklamu v médiách, diskutovať o jej účinku.
	slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená), nadradené a podradené slová,	⇒ úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte, ⇒ pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte, ⇒ rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ oboznamovanie s významom vlastných mien v texte, ⇒ vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy, ⇒ pozorovanie lexikálnych vzťahov: nadradené a podradené slová, ⇒ pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu, ⇒ pozorovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v tex-	⇒ vytvoriť si predstavu o význame a využití slovných druhov v texte, ⇒ vysvetliť pojem časovanie, samostatne vytvoriť a použiť tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovať tvary slovesa v texte, ⇒ samostatne rozlišovať vlastné a všeobecné podstatné mená: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy), ⇒ samostatne alebo v skupine vyvodiť z textu význam neznámych, emocionálnych a viacvýznamových slov, frazeologických prirovnaní a iných jednoduchých frazém, ⇒ s pomocou učiteľa pozorovať lexikálne vzťahy medzi nadradenými a podradenými slovami a slovotvorne súvisiace slovách v texte.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	text, strofa, rým, verš, odsek	⇒ rozoznávajú slova a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text, ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ kladenie otázok k doslovným aj vyvodeným informáciám z počúvaného alebo čítaného umeleckého textu, ⇒ identifikovanie základných stavebných prvkov textu (strofa, rým, verš, odsek), ⇒ odlíšenie poézie od prózy, ⇒ prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, ⇒ vytváranie predstáv o obsahu umeleckého textu na základe ilustrácie alebo nadpisu, ⇒ odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová),	⇒ samostatne sa orientovať sa v <i>texte</i> a podľa pokynov rozoznať slova a vety alebo časti textu, ⇒ klásť otázky k vlastnému porozumeniu umeleckého textu, ⇒ uvedomiť si a podľa svojich individuálnych dispozícií preukázať, že slova a vety obsahovo na seba nadväzujú a tvoria súvislý text, ⇒ identifikovať explicitné informácie v počúvanom a v čítanom umeleckom texte, ⇒ predvídať obsah príbehu z počutého a prečítaného textu, ⇒ porovnávať texty z hľadiska obsahového (<i>O čom je príbeh?</i>) a formálneho (<i>Ako je text napísaný?</i>), ⇒ samostatne identifikovať základné stavebné prvky textu – strofa, rým, verš, odsek, ⇒ odlíšiť poéziu od prózy a svoje tvrdenie vysvetliť vlastnými slovami, ⇒ samostatne podľa svojich individuálnych dispozícií prerozprávať obsah čítaného a počúvaného textu, ⇒ vyvodiť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného umeleckého textu, ⇒ odhadnúť význam neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová), ⇒ vyjadriť svoje chápanie rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom a uviesť príklady na využitie fantázie.
Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka, povesť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh,	⇒ rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, ⇒ sebaopoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúseností s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte, ⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme,	⇒ samostatne rozpoznať a identifikovať literárne postavy, ich charakter, vlastnosti, opísať situácie a prostredia, ⇒ porovnávať seba a vlastné skúsenosti s postavami a textami, uvedomiť si zhody a rozdiely, hľadať možné riešenia pre situácie textu, ⇒ samostatne vyjadriť a zdieľať svoje pocity a zážitky z textu a z ilustrácie verbálne aj neverbálne, ⇒ v skupine alebo samostatne vyjadriť svoj postoj k zobrazenej téme z počutého, prečítaného textu a k literárnym hrdinom, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok	spisovateľ - autor, kniha, časopis, báseň, rozprávka, povešť, bájka, bábková hra, obrázkový príbeh,	⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa, ⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu, ⇒ spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia), ⇒ porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu	⇒ v skupine stvárniť obsah literárneho textu rôznymi metódami tvorivej dramatiky, ⇒ predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, ⇒ na základe čítaného a počutého textu formovať svoju empatiu, súcit a hodnoty v oblasti prosociálneho správania, ⇒ klásť otázky k obsahu počúvaného alebo čítaného umeleckého textu, ⇒ v skupine spoznávať vybrané témy v literárnych dielach slovenskej a svetovej literatúry a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ rozoznať s pomocou rôzne formy spracovania textu v knihách a v časopisoch a samostatne sprostredkovať svoj umelecký zážitok, ⇒ interpretovať svoj umelecký zážitok z dramatického spracovania literárneho diela na základe osobného vnímania (divadelná, rozhlasová hra, filmové predstavenie), ⇒ čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti, ⇒ porozumieť úlohe autora pri tvorení textu.
Samostatný / sebavedomý čitateľ	knižnica	⇒ orientovanie sa v zdrojoch na čítanie, ⇒ formulovanie vlastných preferencií textov na čítanie podľa témy alebo účelu, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, ⇒ vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne, ⇒ spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica), ⇒ spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a v blízkom okolí	⇒ samostatne sa orientovať v zdrojoch na čítanie, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium: vyberať knihy a časopisy na čítanie samostatne, spontánne a cielené, ⇒ rozširovať svoje čitateľské portfólio, samostatne viesť jednoduché záznamy o svojom čítaní v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, ⇒ spoznávať a využívať dostupné knižnice (triedna knižnica, školská knižnica, mestská knižnica), ⇒ spoznávať a vyjadriť vlastnými slovami čitateľské skúsenosti a literárne znalosti v rodine.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 1.cyklus; 3.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (<i>Viem text prečítať? Čo mi pri tom môže pomôcť?</i>) ⇒ kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom, ⇒ plánovanie krokov na zlepšenie čítania, porozumenia textu a rozvoj čitateľskej samostatnosti, ⇒ monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>), ⇒ uvedomenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní	⇒ monitorovať kvalitu svojho čítania, ⇒ s pomocou učiteľa objavovať možné zdroje pomoci, ⇒ klásť otázky na porozumenie, samostatne riešiť úlohy k textom, ⇒ prepájať témy s reálnym životom, ⇒ monitorovať porozumenie prípadne neporozumenie obsahu a významu prečítaného textu, ⇒ uvedomiť si svoje chápanie významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotiť vlastné pokroky v čítaní.

Hlavným cieľom 2. cyklu je rozvíjať gramotnosť v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. Súčasťou rozvíjania gramotnosti je osvojovanie stratégií práce s textom a nadobúdanie skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Dôležité je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi faktami a domnienkami, formulovať vlastný názor a podopierať ho argumentmi.

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus

- ⇒ Viest dialóg v súkromnom a verejnom prostredí vecne a sociálne primeraným spôsobom.
- ⇒ Pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav.
- ⇒ Vytvoriť písaný a obrazovo-písaný text na vyjadrenie rôznych komunikačných zámerov a uplatniť pri písaní textov osvojené pravopisné pravidlá.
- ⇒ Aktívne počúvať a čítať primerané vecné (aj odborné) texty, orientovať sa v nesúvislých, obrazovo-písaných a primeraných digitálnych textoch.
- ⇒ Identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu.
- ⇒ Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia.
- ⇒ Počúvať a čítať primerané literárne texty, porozumieť implicitným významom a prostriedkom obraznosti.
- ⇒ Zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou.
- ⇒ Vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom.
- ⇒ Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky.

Tematické okruhy a textová realizácia pre 2. cyklus:

- ⇒ tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi;
- ⇒ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiiu, fantasy literatúru.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cykus; 4.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, materinský jazyk druhý jazyk	⇒ získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov, ⇒ porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku, ⇒ skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov.	⇒ komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia, ⇒ porovnávať s pomocou učiteľa alebo v skupine komunikačné zvyklosti v slovenčine a inom jazyku, ⇒ viesť v skupine dialóg o viacjazyčnosti primerane téme a adresátovi, ⇒ uprednostňovať medziľudskú komunikáciu pred komunikáciou s AI v situáciách, kde je dôležité porozumenie a spolupráca, ⇒ komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí.
Dialogická komunikácia a kooperácia	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu,	⇒ stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu, ⇒ pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom, ⇒ rozpoznávanie jednoduchých stereotypov v komunikácii, ⇒ nácvik dialógu v rôznych simulovaných komunikačných situáciách.	⇒ viesť v skupine alebo s pomocou učiteľa, dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu, ⇒ uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať s pomocou pravidlá vedenia dialógu v rôznych simulovaných komunikačných situáciách, ⇒ rešpektovať názor komunikačného partnera, ⇒ vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom.
Korešpondencia	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, korešpondencia: list	⇒ nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list	⇒ používať základné žánre korešpondencie, ⇒ samostatne alebo s pomocou napísať list.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent				KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
				Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu slovná zásoba, veta, komunikačný zámer, pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá		⇒ používanie viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1.cykus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v), ⇒ uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej korešpondencii.		⇒ používať pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov jednoduché vety, ⇒ uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať s pomocou učiteľa pravidlá spisovnej výslovnosti - splývavá výslovnosť, výslovnosť spoluhlásky v, výslovnosť predložkových spojení, ⇒ uplatňovať osvojené pravopisné pravidlá v písomnej korešpondencii.	

Komponent				HOVORENÁ PRODUKCIA			
				Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Príprava a prednes hovoreného prejavu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná)		⇒ výber témy prejavu, ⇒ zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií, vrátane digitálnych zdrojov a AI, ⇒ usporiadanie informácií a vytvorenie osnovy textu samostatne alebo v skupine, ⇒ rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, ⇒ výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov, ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy		⇒ vybrať tému prejavu samostatne alebo s pomocou, ⇒ zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu, usporiadať ich a vytvoriť osnovu textu v skupine alebo s pomocou, ⇒ rozvíjať tému prejavu podľa komunikačného zámeru: vyrozprávať, informovať, opísať ⇒ využívať v príprave na prednes hovoreného prejavu vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky s pomocou učiteľa, ⇒ predniesť jednoduchý rečnícky prejav v prostredí triedy alebo školy.	
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, hovorený prejav kontrolné otázky k textu		⇒ kladenie otázok k obsahu počúvaného textu, ⇒ formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky, ⇒ využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu.		⇒ aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, ⇒ klásť otázky k obsahu prejavu, ⇒ vylepšovať v skupine alebo s pomocou učiteľa štruktúru textu jednoduchými grafickými nástrojmi.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Žánre hovoreného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, súkromné a verejné prostriedky komunikácie rozprávania: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť opis (predmetu, osoby, živočícha, prostredia), názor, zdôvodnenie názoru verejný prejav: pozvanie, oslovenie	⇒ tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), ⇒ rozprávania prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením, ⇒ tvorenie jednoduchého statického opisu: opis predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania, ⇒ vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, ⇒ nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské / zaujímavé podujatie	⇒ vytvoriť v skupine alebo samostatne oznam a správu týkajúcu sa verejného /školského prostredia, ⇒ vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením na základe vlastnej skúsenosti alebo fantázie, s dodržaním časovej postupnosti, s pomocou učiteľa identifikovať príčinu zápletky a jej následok, ⇒ opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu (predmet, osoba, živočích, prostredie), ⇒ vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho, ⇒ zhromaždiť potrebné informácie k téme prejavu, ⇒ uplatniť v rečníckom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ nacvičiť s pomocou jednoduchý rečnícky prejav s informačnou funkciou—pozvánka na podujatie.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, téma, rozvíjanie témy, ustálené slovné spojenia, veta, komunikačný zámer pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1. cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v).	⇒ používanie vetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom, ⇒ používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy), ⇒ zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu, ⇒ použitie a uplatňovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slov, nahradenie slova zámenom, slovotvorne súvisiace slová), ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1.cykus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)	⇒ rozvíjať tému používaním vetných celkov, ⇒ používať vhodnú slovnú zásobu podľa témy a komunikačného zámeru textu, ⇒ uplatniť v rečníckom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať už osvojené pravidlá spisovnej výslovnosti.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, téma, komunikačný zámer, slovná zásoba, veta,	⇒ vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných celkov, ⇒ používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu, ⇒ využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom texte	⇒ vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému, ⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá, ⇒ uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu.
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, pravopis a pravopisné pravidlá, pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova, čiarka v jednoduchej vete, interpunkčné znamienka v priamej reči	⇒ fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností, ⇒ etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/í, y/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, ⇒ sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí), ⇒ morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; ⇒ interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete ; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči	⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, písaný text, adresát, autor téma, zhromažďovanie informácií, komunikačný zámer, osnova (stručná), členenie textu, odsek pravopis tvorenie textu, úprava textu, oprava textu, slovosled,	⇒ výber témy podľa komunikačného /autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta, ⇒ súvislé rozvíjanie témy písaného textu podľa komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, zaujať, ⇒ zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI, ⇒ členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy, ⇒ pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností, ⇒ grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora), ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy	⇒ vybrať samostatne alebo s pomocou tému, adresáta, vhodný slohový postup na vyjadrenie zamýšľaného obsahu a zámeru, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine využiť viaceré spôsoby zhromažďovania jazykového materiálu k zvolenej téme, ⇒ využiť stručnú osnovu na členenie textu, ⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu s pomocou učiteľa, ⇒ uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu, ⇒ opraviť chyby v rozsahu osvojených pravopisných zručností samostatne alebo s pomocou, ⇒ prezentovať vlastný text v prostredí triedy podľa svojich individuálnych možností.
Metakognitívne procesy pri písaní textu	názor, zdôvodnenie názoru,	⇒ plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu, ⇒ identifikácia znakov AI generovaného obsahu, ⇒ sledovanie priebehu tvorenia textu a posúdenie úspešnosti písania, ⇒ experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu, vrátane využitia AI ako podporného zdroja, so zachovaním vlastného rozhodnutia, ⇒ použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu,	⇒ plánovať a vybrať s pomocou vhodný postup pri tvorbe textu, ⇒ sledovať priebeh tvorenia textu a posúdiť úspešnosť písania s pomocou učiteľa, ⇒ vybrať si podľa svojich individuálnych dispozícií stratégiu (ako pracovať s chybou – vlastným úsilím, požiadaním o pomoc, kladením otázok...).
Žánre písaného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, Informácia: oznam, správa, zhromažďovanie informácií, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia, rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť	⇒ písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; ⇒ písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (začlenenie opisných častí do príbehu), ⇒ písomné rozprávanie o prežitej udalosti, ⇒ vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania	⇒ zhromaždiť s pomocou potrebné informácie na tvorbu písaného textu, ⇒ vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo písaný text na zvolenú tému, ⇒ použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru, ⇒ napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením, ⇒ vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu ⇒ opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent				RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Žánre vecného textu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu,		⇒ rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť,		⇒ aktívne počúvať a prečítať primerane náročný vecný text,	
		nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa,		⇒ porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa,		⇒ rozpoznať s pomocou základné znaky informačného textu,	
		príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť,		⇒ rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť,		⇒ porozumieť a vyvodiť informácie z nesúvislého a obrazovo-písaného textu s pomocou učiteľa alebo v skupine,	
		opis predmetu, osoby, živočíchov, prostredia		⇒ porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní,		⇒ reprodukovať a zhrnúť získané informácie,	
				⇒ rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu, odlišenie hlavných a vedľajších znakov,		⇒ porozumieť základným znakom rozprávacieho textu,	
				⇒ porozumenie jednoduchým opisným žánrom: základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby, živočíchov, prostredia)		⇒ využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách,	
						⇒ identifikovať samostatne alebo v skupine doslovné (explicitné) informácie v texte,	
						⇒ porozumieť jednoduchému opisnému žánru: statický opis	
						⇒ prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami,	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu,		⇒ rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom,		⇒ použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných celkov, slovnej zásoby,	
		slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovčia, jednoduchá veta (vyjadrovanie významov vo vete), tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, slovesný čas; slovotvorná prípona, slovo- tvorná predpona		⇒ úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov: kto, čo, aký, kde, kedy, ako,		⇒ poznávať s pomocou učiteľa alebo samostatne význam a funkcie slovných druhov v texte,	
				⇒ základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte,		⇒ porozumieť gramatickým kategóriám podstatných a prídavných mien,	
				⇒ pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád),		⇒ rozlišovať slovesný čas,	
				⇒ osobitosti skloňovania vlastných mien, určenie úlohy vlastného mena v texte,		⇒ prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami,	
				⇒ významová a formálna spätosť podstatného mena a prídavného mena,		⇒ pozorovať tvorenie slov predponami a príponami,	
				⇒ rozlišovanie slovesného času,			
				⇒ pozorovanie predponového a príponového tvore-			

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent			
RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom) , príslovia, porekadlá, pranostiky,	⇒ vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy)	⇒ vyvodíť v skupine alebo s pomocou učiteľa významy nových a neznámych slov z textu.
Porozumenie textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, aktívne počúvanie reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, odsek, nadväzovanie viet v texte	⇒ aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí, ⇒ reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte, ⇒ úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov, ⇒ úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): prepájanie informácií z textu vrátane obsahov z AI s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka; ⇒ tvorenie otázok k implicitným informáciám vyvedeným z textu, ⇒ vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie, ⇒ rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy, ⇒ využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte	⇒ aktívne počúvať, prečítať a prezerať primerane náročný vecný text, ⇒ reprodukovať obsah textu, zapájať sa aktívne do rozhovoru o texte, ⇒ identifikovať s pomocou učiteľa doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte - vymenovať fakty, objasniť nové pojmy, vyhľadať kľúčové informácie a slová, ⇒ s pomocou učiteľa vyvodíť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu , ⇒ prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ roztriediť a zaznamenať získané informácie, ⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho, ⇒ rozpoznávať s pomocou učiteľa alebo v skupine štruktúru textu - odseky, nadväznosť viet, členenie textu na časti podľa osnovy, ⇒ využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách, ⇒ využiť pri reprodukcii textu primerané znalosti vetných celkov a slovnej zásoby.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie)	⇒ monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.“), ⇒ reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí, ⇒ tvorenie vlastných otázok k textu, ⇒ plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom	⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text , ⇒ posúdiť mieru vlastného porozumenia a s pomocou učiteľa použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu, ⇒ klásť kontrolné otázky na potvrdenie porozumenia textu, ⇒ využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách, vrátane plánovania a voľby vhodného postupu pri práci s textom.

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu, rytmus, refrén, téma, rozprávač herec, herečka, režisér, scenárista divadelná hra rozhlasová hra filmová a televízna rozprávka povešť komiks	⇒ samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou, ⇒ orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií, ⇒ vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení, ⇒ zhrnutie kľúčových slov a informácií z umeleckého textu a ich písomné zaznamenávanie, ⇒ formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami, ⇒ porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, refrén, téma, rozprávač, ⇒ porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba).	⇒ počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text, ⇒ samostatne prerozprávať obsah s oporou obrazovou alebo slovnou, ⇒ v skupine alebo samostatne vyhľadávať v literárnych textoch explicitné, konkrétne informácie a určiť ich dôležitosť a stručne ich zhrnúť, ⇒ s pomocou vysvetľovať neznáme slová a slovné spojenia, ⇒ vyjadriť myšlienky a závery z prečítaného textu vlastnými slovami a prezentovať ich, ⇒ porozumieť literárnym pojmom, obrazným a symbolickým významom slov, ⇒ zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania, ⇒ porovnávať v skupine alebo s pomocou učiteľa rôzne podoby spracovania príbehu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu,	⇒ čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (oblíbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu), ⇒ formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých), ⇒ vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viazucich sa k histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie, ⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu, ⇒ rozpoznávanie výrazových prostriedkov, ktoré pôsobia na čitateľské prežívanie: rytmus, rým, personifikácia, prirovnávanie, zdobeniny, ⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami, ⇒ spoznávanie ďalších tém v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku návštevou divadelného a filmového predstavenia	⇒ vybrať si knihy na čítanie samostatne alebo s pomocou a zdôvodniť svoj výber, ⇒ formovať vlastný čitateľský vkus samostatne alebo na základe odporúčania, ⇒ vyjadriť, ako na neho text a čítanie pôsobia a opísať zážitok, ⇒ zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania, počúvania textu a z ilustrácie s rovesníkmi primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne, ⇒ predniesť naspamäť literárny text primeraný veku, ⇒ čítať rôzne typy textov a rôznych žánrov, ktoré sa viažu k histórii obce, regiónu, skúmať ich, zaznamenávať, porovnávať a svoje zistenia prezentovať, ⇒ formovať na základe čítaného alebo počúvaného textu empatiu, súcitu, hodnoty, postoje, ⇒ dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít, ⇒ spoznávať nové témy v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ zdieľať umelecké zážitky z čítania kníh a časopisov, z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 4.ročník

Komponent	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný / sebavedomý čitateľ	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu,	⇒ orientácia v zdrojoch na čítanie, vlastný, spontánny výber kníh a časopisov na čítanie, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, komiks, obrazové encyklopédie), ⇒ budovanie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov o knihách, ⇒ čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov, ⇒ uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte na základe doterajších znalostí, vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie, ⇒ vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská knižnica)	⇒ orientovať sa v rôznych zdrojoch na čítanie, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium vlastným a cieľovým výberom, ⇒ prepojiť informácie získané z umeleckého textu so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ viesť s pomocou jednoduché záznamy o prečítaných knihách a tak budovať svoje čitateľské portfólio, ⇒ zdieľať zážitok z čítania, stanoviť si s pomocou individuálne ciele a výzvy v čítaní, formovať jednoduché čitateľské rituály, ⇒ v skupine alebo samostatne pred triedou vyjadriť názor o prečítanom texte a pokúsiť sa subjektívne hodnotiť postavy, fakty a deje, ⇒ aktívne vyhľadávať a využívať rôzne dostupné druhy knižníc.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu,	⇒ reflexia vlastného čítania, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a plánovanie čitateľských výziev, ⇒ hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (<i>Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?</i>), ⇒ hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba), ⇒ tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu, ⇒ plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie.	⇒ monitorovať kvalitu svojho čítania a následne hodnotiť vlastné porozumenie textu samostatne alebo s pomocou, ⇒ hľadať dôvody prípadného neporozumenia prečítaného textu s pomocou rovesníkov alebo učiteľa, ⇒ vytvárať jednoduché otázky k čítanému a počúvanému textu, ⇒ plánovať a odhadovať čas na čítanie.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent				HOVORENÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Príprava a prednes hovoreného prejavu		hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná)		⇒ samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačného prejavu, ⇒ zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií, vrátane digitálnych zdrojov a AI, ⇒ usporiadanie informácií a samostatné vytvorenie osnovy textu, ⇒ súvislé a myšlienково ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, emocionálne pôsobiť, ⇒ výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov, ⇒ prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy		⇒ rozlíšiť spontánny a pripravený hovorený prejav, ⇒ samostatne vybrať tému prejavu a zdôvodniť výber podľa komunikačného prejavu, ⇒ zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu, usporiadať ich a vytvoriť osnovu textu samostatne alebo v skupine, ⇒ rozvíjať tému prejavu podľa komunikačného zámeru súvisle a myšlienково ucelene, ⇒ používať jednoduché argumenty na podporu názoru, rozlišovať medzi faktami a domnienkami, ⇒ upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu, ⇒ uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ sformulovať ústnu informáciu určenú pre verejné prostredie, ⇒ predniesť jednoduchý rečnícky prejav v prostredí triedy alebo školy.	
		názor, zdôvodnenie názoru,					
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu		kontrolné otázky k textu		⇒ kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu, ⇒ formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky, ⇒ vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitým komunikačným prostriedkom, ⇒ využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu		⇒ aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, ⇒ klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu, ⇒ klásť otázky na rozvíjanie vlastných nápadov alebo nápadov spolužiakov pri tvorení textu, ⇒ vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho, ⇒ využiť na vylepšenie štruktúry textu jednoduché grafické nástroje.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent				HOVORENÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Žánre hovoreného textu		informácia: oznam, správa, odborná informácia, súkromné a verejné prostriedky komunikácie, rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok		⇒ tvorenie informačných textov určených pre verejné školské prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia,		⇒ samostatne alebo v skupine tvoriť informačné texty: oznam, správa, jednoduchá odborná informácia,	
		opis pracovného postupu		⇒ rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením,		⇒ vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením, identifikovať príčinu zápletky a jej následok,	
Komunikačné prostriedky a pravidlá				⇒ tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu,		⇒ sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu,	
				⇒ vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov,		⇒ samostatne vyjadriť názor, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť na základe argumentácie,	
				⇒ nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské / záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci		⇒ nacvičiť s pomocou jednoduchý rečnícky prejav s informačnou funkciou—pozvánka na podujatie, sprevádzanie návštevy.	
		veta, súvetie, komunikačný zámer		⇒ používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom,		⇒ rozvíjať tému používaním vetných a súvetných celkov,	
		oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová, spisovné slová, slangové slová, nárečové slová, jazykové slovníky,		⇒ používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová),		⇒ používať vhodnú slovnú zásobu podľa témy a komunikačného zámeru textu,	
		pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1.cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v),		⇒ porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky),		⇒ porovnávať a odlišovať spisovné slová od slangových alebo nespisovných slov,	
		melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, prestávka, mika, gestá		⇒ porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne),		⇒ uplatniť v rečníckom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky,	
				⇒ zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu,		⇒ uplatniť samostatne už naučené pravidlá spisovnej výslovnosti.	
				⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1.cyklu, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)			

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	materinský jazyk druhý jazyk	⇒ získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov, ⇒ porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku, ⇒ skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov	⇒ komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia, ⇒ iniciovať a samostatne viesť komunikáciu v skupine rovesníkov, ⇒ rešpektovať názor komunikačného partnera, ⇒ uprednostňovať medziľudskú komunikáciu pred komunikáciou s AI v situáciách, kde je dôležité porozumenie a spolupráca, ⇒ komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí.
Dialogická komunikácia a kooperácia	dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka súkromné a verejné prostredie komunikácie	⇒ stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu, ⇒ rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí, ⇒ riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí, ⇒ rozpoznávanie jednoduchých stereotypov v komunikácii, ⇒ nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách, ⇒ pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, ⇒ používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami.	⇒ samostatne viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu, ⇒ rozlíšiť v súkromnom a vo verejnom prostredí priamy a sprostredkovaný dialóg, ⇒ uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uvedomiť si možné riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí, ⇒ vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť, ⇒ samostatne uplatňovať pravidlá vedenia dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách, ⇒ používať jednoduché argumenty na podporu svojho názoru, ⇒ dokáže v skupine alebo s pomocou učiteľa rozlišovať medzi faktami a domnienkami.
Korešpondencia	korešpondencia: list, e-mail	⇒ porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii, ⇒ nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail	⇒ porovnať v bežnej komunikácii rukou písanú korešpondenciu s elektronicou, ⇒ používať základné žánre korešpondencie: list a jednoduchý e-mail.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer melódia (stúpavá, klesavá), prízvuk, dôraz, mimika, gestá pravidlá spisovnej výslovnosti, pravopisné pravidlá	⇒ rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov, ⇒ používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1.cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v), ⇒ uplatňovanie vetnej melódie, dôrazu, prízvuku a pohybových prostriedkov (mimiky, gest) pri vedení dialógu, ⇒ uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej korešpondencii.	⇒ rozširovať slovnú zásobu prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov, ⇒ uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ používať vety a jednoduché súvetia pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov, ⇒ samostatne používať pravidlá spisovnej výslovnosti, ⇒ používať pri vedení dialógu vhodnú melódiu, dôraz, prízvuk, mimiku a gestá, ⇒ samostatne uplatňovať osvojené pravopisné pravidlá v korešpondencii.

Komponent PÍSANÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu, pravopis a pravopisné pravidlá, jazykové slovníky téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), členenie textu, odsek	⇒ výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho / reálneho adresáta, ⇒ súvislé rozvíjanie témy písaného textu podľa komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, zaujať, ⇒ zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI, ⇒ členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy, ⇒ tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu, ⇒ pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností, ⇒ grafická úprava textu, ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy	⇒ vybrať tému, adresáta, vhodný slohový postup na vyjadrenie zamýšľaného obsahu a zámeru, ⇒ použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru a vybrať vhodný slohový postup, ⇒ zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu, ⇒ členiť text s využitím osnovy, ⇒ sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme, ⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu, ⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá, ⇒ uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu, ⇒ sformulovať písomnú informáciu určenú pre verejné prostredie, ⇒ prezentovať vlastný text v prostredí triedy alebo školy.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent				PÍSANÁ PRODUKCIA			
				Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Metakognitívne procesy pri písaní textu		názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka,		⇒ plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu, ⇒ sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania, ⇒ použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu, ⇒ identifikácia znakov AI generovaného obsahu, ⇒ experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu, vrátane využitia AI ako podporného zdroja, so zachovaním vlastného rozhodnutia,		⇒ plánovať a vybrať vhodný postup pri tvorbe textu, ⇒ sformulovať k téme argumenty na podporu svojho postoja, zdôvodniť svoj názor, vyjadriť fakty, prípadne domnienky, ⇒ sledovať priebeh tvorenia textu a posúdiť úspešnosť písania, ⇒ vybrať si a použiť vhodnú stratégiu na vylepšenie písaného textu, ⇒ využívať kladenie otázok k rozvíjaniu nápadov pri tvorení textu, ⇒ využiť písanie pri učení sa.	
Žánre písaného textu		informácia: pozvánka, odborná informácia rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč opis pracovného postupu		⇒ písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské / záujmové podujatie; ⇒ stručné písomné zhrnutie odborných informácií, ⇒ písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu), ⇒ vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu, ⇒ písomné rozprávanie o prežitej udalosti, o plánovaní udalosti a objasňovaní udalosti, ⇒ písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie, ⇒ sebvýjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania.		⇒ zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu, ⇒ napísať rukou alebo elektronicky jednoduchý informačný text—pozvánku, ⇒ zhrnúť písomne a stručne odborné informácie, ⇒ vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo písaný text na zvolenú tému, ⇒ napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením s prvkami opisu, ⇒ vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu, ⇒ vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu, ⇒ využiť možnosti tvorivého písania na vlastné sebvýjadrenie, ⇒ použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet	⇒ vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov,	⇒ vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo písaný text na zvolenú tému,
	citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová	⇒ použitie a uplatňovanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: pripájacie častice, opakovanie slov, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slov z rovnakého slovotvorného hniezda,	⇒ využiť na tvorbu písaného textu vhodnú slovnú zásobu a lexikálne vzťahy,
		⇒ používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu,	⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu,
		⇒ využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte	⇒ uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu.
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopis a pravopisné pravidlá	⇒ fonemický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností,	⇒ uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.
	pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova	⇒ etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis e/i, y/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch,	
	skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona	⇒ sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí),	
	tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka,	⇒ morfemický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfemického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien;	
	čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči	⇒ gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru <i>pekný</i> ,	
		⇒ interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu	porozumenie textu: aktívne počúvanie reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte	⇒ aktívne počúvanie, samostatné čítanie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí, ⇒ reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte, ⇒ úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov, ⇒ úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu vrátane obsahov z AI s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie, ⇒ tvorenie otázok k implicitným informáciám vyvedeným z textu, ⇒ rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy, ⇒ využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte	⇒ aktívne počúvať a prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text, ⇒ reprodukovat a zhrnúť získané informácie samostatne alebo v skupine a použiť ich na reprodukovanie obsahu textu, ⇒ identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte—vymenovať fakty, objasniť nové pojmy, vyhľadať kľúčové informácie a slová, ⇒ v skupine alebo samostatne vyvodit' Implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu , ⇒ prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho, ⇒ vyvodit' s pomocou informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu, ⇒ roztriediť a zaznamenať získané informácie, ⇒ rozpoznávať samostatne alebo v skupine štruktúru textu - odseky, nadväznosť viet, členenie textu na časti podľa osnovy, ⇒ využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách, ⇒ posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu, ⇒ odlíšiť texty od komunikačného zámeru, ⇒ použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie),	⇒ monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa <i>„Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.“</i> , ⇒ reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí, ⇒ tvorenie vlastných otázok k textu, ⇒ plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom, ⇒ samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu vrátane overenia informácií pomocou AI pri zachovaní osobnej zodpovednosti za výsledok, ⇒ stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov,	⇒ vyjadriť svoj názor <i>na počúvaný/čítaný text</i> , ⇒ posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu, ⇒ klásť kontrolné otázky na potvrdenie porozumenia textu, ⇒ posúdiť dôležitosť plánovania pri práci s textom (vymedziť čas, zvoliť vhodný postup), ⇒ využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách, ⇒ zhrnúť stručne kľúčové informácie a poznatky
Žánre vecného textu	nesúvislé informačné texty: diagram, schéma, náčrt, informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách, príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok, opis pracovného postupu reklama (presvedčacia funkcia), verejný prejav,	⇒ porozumenie nesúvislým informačným žánrom: diagram, schéma, náčrt, ⇒ rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť, ⇒ porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa, ⇒ rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok, ⇒ porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní, ⇒ rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opísaného javu, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov, ⇒ porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, ⇒ porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov	⇒ porozumieť nesúvislým informačným žánrom, ⇒ rozpoznať základné znaky informačného textu, ⇒ rozpoznať základné znaky rozprávacieho textu, ⇒ identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte, ⇒ vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu, ⇒ rozpoznať základné znaky opisného textu, ⇒ porozumieť jednoduchému opisnému žánru: opisu pracovného postupu, ⇒ porozumieť reklamným textom, ⇒ s pomocou učiteľa alebo v skupine identifikovať reklamu v médiách, diskutovať o jej účinku, ⇒ vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo písaného a primeraného digitálneho textu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Žánre vecného textu	digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia)	⇒ porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presvedčacej funkcii, ⇒ porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie, inštruktážne videá	⇒ prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru, ⇒ porozumieť primeraným digitálnym textom a ich funkcii.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	jednoduché súvetie (spájanie viet v súvetí – význam, spojky) skloňovanie, skloňovací vzor, slovesný spôsob, (vyjadrovanie významov vo vete), tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, slovesný čas, slovesný spôsob; ná- zvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom a s obrazným významom), slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná prípona, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo	⇒ rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slová z rovnakého slovotvorného hniezda, pripájacie častice, ⇒ úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie, ⇒ základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte, ⇒ základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek), ⇒ základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien <i>pekný</i> a <i>cudzí</i> (ako východisko pravopisu pádových koncoviek), ⇒ významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena, ⇒ rozlišovanie slovesného času a spôsobu v texte, ⇒ pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, ⇒ vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy), ⇒ identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom	⇒ rozoznať prostriedky nadväzovania viet v texte, ⇒ použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov, ⇒ poznať význam a základné funkcie slovných druhov v texte, ⇒ porozumieť textu na základe vetnej a súvetnej stavby, ⇒ rozlíšiť skloňovacie vzory podstatných mien, ⇒ rozlíšiť skloňovacie vzory prídavných mien (<i>pekný</i> , <i>cudzí</i>), ⇒ rozlíšiť slovesný čas a spôsob v texte, ⇒ identifikovať slová z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, ⇒ vyvodiť samostatne alebo v skupine významy nových a neznámych slov z textu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	personifikácia epiteton nonsens herec, herečka, režisér, scenárista divadelná hra rozhlasová hra filmová a televízna rozprávka komiks	⇒ samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej, ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií, ⇒ zhrnutie kľúčových slov a informácií z umeleckého textu a ich písomné zaznamenávanie, ⇒ vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného umeleckého textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok, ⇒ vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení a obrazných pomenovaní, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami, ⇒ porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: personifikácia, epiteton, nonsens, ⇒ porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov; ⇒ porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba).	⇒ počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text, ⇒ samostatne prerozprávať obsah textu, ⇒ predvídať z textu a vysloviť predpoklad, ⇒ vyhľadávať v literárnych textoch explicitné, konkrétne informácie a určiť ich dôležitosť a stručne ich zhrnúť, ⇒ identifikovať a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu pomocou otázok, ⇒ vysvetliť význam neznámych slov a slovných spojení, ⇒ vyjadriť myšlienky a závery z prečítaného textu vlastnými slovami a prezentovať ich, ⇒ porozumieť literárnym pojmom, obrazným a symbolickým významom slov, ⇒ odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu. ⇒ zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.
	povesť legenda balada, báj poviedka román biografica		

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
		Obsahový štandard	Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok		⇒ čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (oblíbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu), ⇒ formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií, ⇒ formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých), ⇒ sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity, ⇒ rozpoznávanie výrazových prostriedkov, ktoré pôsobia na čitateľské prežívanie: obrazné pomenovania, epiteton, rytmus, rým, personifikácia, prirovnanie, zvukomalebné slová, zdobeniny, ⇒ vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažúcich sa histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie, ⇒ stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami, ⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu, ⇒ spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, ⇒ uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel	⇒ vybrať si knihy na čítanie samostatne aj s pomocou a zdôvodniť svoj výber, ⇒ formovať vlastný čitateľský vkus samostatne alebo na základe odporúčania, ⇒ samostatne vyjadriť, ako na neho text a čítanie pôsobia a opísať zážitok, ⇒ hodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívaní, porovnávať vlastné čitateľské skúsenosti s rovesníkmi, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu a z ilustrácie s rovesníkmi primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne, ⇒ čítať rôzne typy textov a rôznych žánrov, ktoré sa viažu k histórii obce, regiónu, skúmať ich, zaznamenávať, porovnávať a svoje zistenia prezentovať, ⇒ predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností, ⇒ dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít, ⇒ formovať na základe čítaného alebo počúvaného textu empatiu, súcit, hodnoty, postoje a medzikultúrne porozumenie, ⇒ spoznávať nové témy v ľudovej slovesnej tvorbe, v dielach slovenských a svetových autorov, v literárnej tvorbe národnostných menšín, ⇒ zdieľať ústnou aj písomnou formou umelecké zážitky z čítania kníh a časopisov, z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania, ⇒ vnímať autorstvo a súvislosť vzniku literárnych diel.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 2.cyklus; 5.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný / sebedovodomý čitateľ		⇒ orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie), ⇒ samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, ⇒ čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov, ⇒ uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie ⇒ aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica)	⇒ orientovať sa v rôznych zdrojoch na čítanie, vrátane elektronických, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritrium vlastným a cieleným výberom, ⇒ viesť záznamy o prečítaných knihách a tak budovať svoje čitateľské portfólio, ⇒ zdieľať zážitok z čítania, stanoviť si individuálne ciele a výzvy v čítaní, formovať jednoduché čitateľské rituály, ⇒ prepojiť informácie získané z umeleckého textu so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami, ⇒ v skupine alebo samostatne vyjadriť názor o prečítanom texte a pokúsiť sa o hodnotenie postáv, faktov a dejov, ⇒ aktívne vyhľadávať a využívať rôzne dostupné druhy knižníc.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ reflexia vlastného čítania, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a plánovanie čitateľských výziev, ⇒ hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (<i>Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?</i>), ⇒ hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba), ⇒ tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu, ⇒ plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie.	⇒ monitorovať kvalitu svojho čítania a následne hodnotiť vlastné porozumenie textu, ⇒ posúdiť mieru vlastného porozumenia umeleckého textu a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia, ⇒ s pomocou alebo samostatne hľadať dôvody prípadného neporozumenia prečítaného textu, ⇒ vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu, ⇒ plánovať a odhadovať čas na čítanie.

Hlavným cieľom 3. cyklu je rozvíjať gramotnostné schopnosti žiaka, ktoré sú dôležité v súčasnej informačnej spoločnosti. Dôraz sa kladie na postupné využívanie čoraz širšieho spektra mimoučebnicových textov a multimediálnych komunikátov so zámerom vyhľadávať, triediť a kriticky hodnotiť informácie a informačné zdroje. S tým súvisí rozvíjanie argumentačných zručností a schopnosti riešiť problémy. Zároveň je úlohou tretieho cyklu rozvíjať emočnú sebareguláciu žiaka a efektívnu spoluprácu a komunikáciu v kolektíve.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus

- ⇒ Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty.
- ⇒ Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta.
- ⇒ Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi.
- ⇒ Uplatňovať stratégie tvorby písaného textu, regulovať vlastný proces písania, uplatniť znalosti pravopisných pravidiel.
- ⇒ Čítať a počúvať rôzne druhy vecného (najmä odborného) textu, rozumieť mu, zhrnúť a vyhodnotiť získané informácie, využiť informácie pri vzdelávaní a v iných komunikačných oblastiach.
- ⇒ Uplatňovať stratégie porozumenia textu, plánovať a monitorovať úspešnosť porozumenia, regulovať vlastné porozumenie textu.
- ⇒ Získať a spracovať informácie z rôznych médií (tlačených, digitálnych, audiovizuálnych), veku primerane kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie.
- ⇒ Nadobudnúť estetickú skúsenosť z recepcie rôznych literárnych žánrov, zdieľať obsahové, emocionálne a hodnotové posolstvá textu vo vlastných tvorivých aktivitách.
- ⇒ Objasniť príslušnosť literárnych diel ku kultúrnemu dedičstvu s dôrazom na hodnotu empatie a rešpektu človeka k človeku.
- ⇒ Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve.
- ⇒ Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe.
- ⇒ Objasniť význam jazyka ako reprezentanta národnej a menšinovej kultúry, chápať potrebu dobrého ovládania spisovného jazyka v rámci vzdelávania a účasti v sociálnom a občianskom živote.
- ⇒ Rešpektovať jazykovú a kultúrnu rôznorodosť v spoločnosti, chápať jazykové potreby príslušníkov iných národov a národností.

Tematické okruhy a textová realizácia pre 3. cyklus:

- ⇒ tematické okruhy z 1. a 2. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: dôstojnosť, osobné záujmy – potreby a záujmy iných, písané – nepísané zákony, odvaha, sloboda, zodpovednosť, hodnoty, nenávisť, ľudské a spoločenské dilemy, hrdinstvo, mier, obeta, láska, občianska spolupatričnosť, angažovanosť a spolunažívanie, diskriminácia a ľudské práva, zlyhanie jednotlivca/spoločnosti, šťastie, silné a slabé stránky osobnosti, priateľstvo, zamilovanosť a prvá láska, spoločné hodnoty, spoločné konanie a osamelosť, strachy a obavy, problémy v škole, tolerancia, dovolené a zakázané, rozmanitosť a podobnosť kultúr, národná kultúra a kultúrne dedičstvo, slovné hry, krása, realita a fantázia, globálne problémy pri ochrane životného prostredia, úcta k živej a neživej prírode, minulosť, prítomnosť a budúcnosť, historická pamäť, jedinečnosť nárečí a rodného kraja;
- ⇒ čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. a 2. cyklu sa obohacuje o báseň vo voľnom verši, populárnu pieseň, satiru, prózu – dobrodružnú, dievčenskú, detektívnu, historickú, sci-fi, horor, denník, komédiu, tragédiu, činohru, muzikál, reportážnu literatúru, cestopis, literatúru faktu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent				KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačná situácia (súkromná a verejná) komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor), kooperácia a zdvorilosť spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk		⇒ komunikačná situácia, komunikačné činitele, zásady kooperácie a zdvorilosti, ⇒ situačne vhodné používanie jednotlivých variet slovenčiny (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk)		⇒ uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti, ⇒ rozlíšiť s pomocou učiteľa komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru.	
Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, dialóg, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii		⇒ nácvik kooperácie v priamom dialógu: komunikovať primerané množstvo informácií, hovoriť pravdivo, k veci, jasne a zrozumiteľne, ⇒ zásady zdvorilosti (takt, veľkorysosť, uspokojenie, súhlas, skromnosť, sympatia) a ich uplatňovanie v komunikácii		⇒ vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera, ⇒ uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti, ⇒ dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie, ⇒ posúdiť primeranú mieru využívania nástrojov AI s ohľadom na medziľudské vzťahy	
Korešpondencia		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu,		⇒ nácvik bežnej korešpondencie prostredníctvom e-mailu, ⇒ používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty		⇒ používať rôzne žánre bežnej korešpondencie, ⇒ dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí vrátane interakcií s AI	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.)		⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín), ⇒ situačne vhodné používanie zvukových, pohybových a mimojazykových prostriedkov, ⇒ rozlíšenie rôznych spôsobov oslovenia v súkromnej a vo verejnej komunikácii, využitie vokativu pri bežnom oslovení, ⇒ uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej interakcii		⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti v domácich a prevzatých slovách, ⇒ používať situačne vhodné zvukové, pohybové a mimojazykové prostriedky, ⇒ uplatňovať pod vedením učiteľa osvojené pravopisné pravidlá v komunikačnej interakcii.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent				HOVORENÁ PRODUKCIA			
				Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Príprava a prednes hovoreného prejavu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, knižné jazykové slovníky, prezentácia		⇒ písomná príprava hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, ⇒ využívanie knižných jazykových slovníkov, ⇒ nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu		⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný hovorený text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného textu, ⇒ využiť jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení, úprave a pri hodnotení prejavu, ⇒ pripraviť pod vedením učiteľa jednoduchý rečnícky prejav a predniesť ho.	
Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, sebahodnotenie, stanovisko, argument		⇒ sebareflexia prezentovaného prejavu, ⇒ aktívne a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných		⇒ analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podporiť argumentmi, ⇒ pripraviť a predniesť presvedčiaci rečnícky prejav a využiť pritom rôzne druhy argumentov.	
Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, interview s odborníkom		⇒ príprava a realizácia interview s odborníkom		⇒ zhromaždiť informácie z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií, ⇒ zhrnúť, zhodnotiť a využiť získané informácie ⇒ pripraviť a zrealizovať samostatne alebo v skupine interview.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela), pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)		⇒ uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín)		⇒ uplatňovať v hovorených prejavoch vhodné zvukové a pohybové prostriedky, ⇒ uplatňovať pravidlá spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, výber témy, zhromažďovanie materiálu, obrazovo-písané texty slohový postup pri tvorení textu: rozprávací, opisný	⇒ voľba témy podľa komunikačného/ autorského zámeru, potenciálneho / reálneho adresáta a individuálnej preferencie, ⇒ voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu, ⇒ etické používanie AI a digitálnych nástrojov	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu, ⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu, ⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov.
Metakognitívne procesy pri písaní textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, cieľ písania	⇒ porozumenie produkčnej úlohy a stanovenie cieľa písania, ⇒ plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení	⇒ využiť písanie ako prostriedok sebakomunikácie a uplatniť pritom tvorivé postupy, ⇒ využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním reflektovať o nadobudnutom poznaní, ⇒ monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie.
Žánre písaného a obrazovo-písaného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, zážitkový rozprávací text opisný text: charakteristika	⇒ vytvorenie zážitkového rozprávacieho textu s premyslenou štruktúrou a zapojením opisných častí	⇒ zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru, ⇒ vytvoriť zážitkový rozprávací text, s pomocou použiť premyslenú štruktúru a včleniť do textu opisné časti.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, slovná zásoba	⇒ porozumenie a používanie jednoduchej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu	⇒ porozumieť a používať jednoduchú slovnú zásobu v rámci obsahového zamerania textu, ⇒ zhodnotiť písaný a obrazovo-písaný text podľa stanovených kritérií
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, ďalšie jazykové javy -tvoroslovie, pravopis,	⇒ automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch, ⇒ morfológický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), ⇒ gramatický pravopis: pravopis predložiek s, so, z, zo;	⇒ uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá podľa jednotlivých pravopisných princípov

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, fyzická knižnica	⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa / poslucháča, ⇒ formovanie základných spôsobilostí informačnej gramotnosti – stratégií zvládania kvantity a rozlišovania kvality dostupných informácií, ⇒ formovanie jednoduchých a konkrétnych promptov pre AI s cieľom dosiahnuť stanovený výsledok, ⇒ aktívne a samostatné využívanie fyzických knižníc	⇒ využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych), ⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii, ⇒ uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho.
Vlastnosti textu	text	⇒ základné vlastnosti textu a ich uplatnenie pri porozumení textu	⇒ uplatniť s pomocou základné vlastnosti textu pri porozumení textu, ⇒ využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebavyjadrenia.
Žánre vecného textu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, odborné texty: návod na použitie, opisný slohový postup, interview	⇒ porozumenie odborným textom: interview, návod na použitie výrobku	⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), ⇒ objasniť informácie a vyvozené súvislosti z textu a konfrontovať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami.
Význam a funkcie jazyka	materinský jazyk, cudzí jazyk	⇒ vzťah slovenčiny k iným jazykom (v prepojení s výučbou cudzieho jazyka, so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť a s jazykovými skúsenosťami žiaka), ⇒ porozumenie a odlíšenie používania jazyka v súkromnom a vo verejnom komunikačnom prostredí, ⇒ porozumenie poslianiu jazykovedy a členeniu jazyka na jazykové oblasti: štylistická, syntaktická, lexikálna, slovo-tvorná, morfológická, zvuková, pravopisná oblasť	⇒ porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu jazykové prostriedky	⇒ využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu	⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Syntaktické prostriedky:</u> jednočlenné a dvojčlenné vety, prísudzovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet),	⇒ jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy, ⇒ vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prísudzovací sklad) ⇒ vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy, viacnásobný vetný člen) a ich úloha pri porozumení	⇒ využiť pri porozumení textu syntaktické prostriedky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent PÍSANÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, ďalšie jazykové javy -tvaroslovie, pravopis	⇒ sémantický pravopis: pravopis zložitejších vlastných podstatných mien (geografické názvy, názvy štátov, obyvateľské mená, názvy ulíc, inštitúcií a kultúrnych výtvorov – v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)	⇒ uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá.

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu a využitie získaných informácií	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, text: súvislý, obrazovo-písaný	⇒ analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí, ⇒ porozumenie súvislým textom na úrovni explicitných významov, ⇒ porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu, ⇒ posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania, ⇒ využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh	⇒ cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, ⇒ kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie, ⇒ porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu, ⇒ rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Lexikálne prostriedky:</u> odborné termíny expresívne slová	⇒ pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, expresívne slová, ⇒ vyvodzovanie významu vlastného mena na základe vzťahu s pomenovanou vecou, funkcie vlastného mena v texte	⇒ využiť pri porozumení textu lexikálne prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Slovotvorné prostriedky:</u> slovotvorba, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ),	⇒ slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) a slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ), ⇒ významový vzťah medzi základovým a odvodeným slovom, medzi základovými slovami a zloženým slovom, ⇒ slovotvorné postupy: predponové odvodzovanie, príponové odvodzovanie, odvodzovanie s využitím pádovej koncovky	⇒ využiť pri porozumení textu slovotvorné prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Morfologické prostriedky:</u> -slovné druhy: - ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá), ⇒ neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia) ⇒ významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny, - gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas), - skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, drub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný, cudzí)	⇒ rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov, ⇒ základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny, ⇒ prehĺbenie znalostí o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas), ⇒ skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek, ⇒ odlišnosti skloňovania vlastných mien domáceho a cudzieho pôvodu, ⇒ funkcia neplnovýznamových slovných druhov v texte: predložky, spojky, častice, citoslovčia	⇒ využiť pri porozumení textu morfológické prostriedky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent				RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Čítanie s porozumením		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie; ja- a on-rozprávanie, pásmo postáv a pásmo rozprávača, striedavý a združený rým, legenda, balada, báj, poviedka, novela, biografia, komiks, manga, populárna pieseň,		⇒ samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, ⇒ vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu, ⇒ identifikácia a opis kompozičných a jazykových prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: vnútorná kompozícia literárneho diela—úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, ja- a on-rozprávanie, pásmo postáv a pásmo rozprávača, striedavý a združený rým, ⇒ hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa, ⇒ prezentovanie vybraného slovesného folklórneho prejavu osvojeného v rodine, v susedskom prostredí		⇒ samostatne prerozprávať obsah textu, ⇒ určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameralenie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, ⇒ určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameralenie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, ⇒ analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná).	
Čítanie pre zážitok		upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu,		⇒ rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu, ⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu, ⇒ čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu, ⇒ prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností, ⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh aj textov generovaných AI s využitím argumentácie: brak a gýč v literatúre, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, ⇒ uvedomovanie si a aktívne komunikovanie významu čítania, počúvania a sledovania audiovizuálneho umenia ako zdroja osobného rastu, učenia a prehĺbovania čitateľskej kompetencie		⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, ⇒ diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie podľa svojho čitateľského vkusu, ⇒ recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 6.ročník

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný / sebavedomý čitateľ	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu, e-knihy audioknihy	⇒ pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách (čitateľské portfólio), ⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov), ⇒ komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia, ⇒ zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy), ⇒ budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa, ⇒ samostatné a ciele používajú knižnice	⇒ vyhotoviť tvorivý záznam o prečítaných knihách (čitateľské portfólio), ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch umeleckého textu podľa obsahu a formy, ⇒ využiť na čítanie, pri vzdelávaní a pri sebarozvoji aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium, ⇒ samostatne a ciele používať knižnice.
	upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu,	⇒ budovanie schopnosti vedome pracovať s textom, ⇒ pomenovanie toho, čomu neporozumeli, ⇒ spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, ⇒ vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr, čitateľský posun, použitie čitateľských stratégií, denníky, myšlienkové mapy, ⇒ vytvorenie alebo prispôbenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie, ⇒ reflektovanie toho, ako rozličné stratégie a prostredia pomáhajú žiakom pri čítaní na rôzne účely a porozumení textu	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ porozumieť hodnote a významu čítania umeleckej literatúry v osobnom aj v spoločenskom živote, ⇒ spájať obsah textu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a poznatkami, prepájať témy s reálnym životom, ⇒ vytvoriť a prispôbiť si podmienky pre príjemné a sústredené čítanie.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ , spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie,	⇒ komunikačná situácia, komunikačné činitele, zásady kooperácie a zdvorilosti, ⇒ situačne vhodné používanie jednotlivých variet slovenčiny (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie)	⇒ uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti, ⇒ rozlíšiť samostatne alebo v skupine komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru.
Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia	dialóg, asertívna komunikácia, tvrdenie, argument asertívna komunikácia	⇒ nácvik kooperácie v priamom alebo v sprostredkovanom dialógu: komunikovať primerané množstvo informácií, hovoriť pravdivo, k veci, jasne a zrozumiteľne, ⇒ pravidlá asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik, ⇒ používanie rôznych druhov argumentov, argumentačných techník a ich nácvik (v prepojení so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť)	⇒ vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera, ⇒ vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov, ⇒ diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti, ⇒ posúdiť primeranú mieru využívania nástrojov AI s ohľadom na medziludské vzťahy
Korešpondencia	elektronická korešpondencia	⇒ nácvik bežnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu	⇒ dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí vrátane interakcií s AI
Komunikačné prostriedky a pravidlá	pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov	⇒ porozumenie a používanie tematickej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít, ⇒ rozlíšenie rôznych spôsobov oslovenia v súkromnej a vo verejnej komunikácii, využitie vokativu pri bežnom oslovovaní, ⇒ uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii	⇒ rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru, ⇒ porozumieť a s pomocou používať v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít tematickú slovnú zásobu, ⇒ uplatňovať osvojené pravopisné pravidlá v komunikačnej interakcii.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prednes hovoreného prejavu	výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, knižné a elektronické jazykové slovníky	⇒ písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu, ⇒ vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne), ⇒ využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov, ⇒ nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný hovorený text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov, ⇒ použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného a obrazovo-hovoreného textu, ⇒ pripraviť a prezentovať primeraný hovorený a obrazovo-hovorený odborný text, ⇒ využiť jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení, úprave a pri hodnotení prejavu, ⇒ pripraviť pod vedením učiteľa príležitostný rečnícky prejav.
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu	stanovisko, argument,	⇒ aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných	⇒ analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podoprieť argumentmi.
Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu	slávnostný príhovor,	⇒ príležitostný rečnícky prejav: slávnostný príhovor	⇒ rozlíšiť žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu, ⇒ predniesť príležitostný rečnícky prejav.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb, postavenie tela), mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia,...), tematická a odborná slovná zásoba	⇒ primeraná modulácia hlasu a situačne vhodné používanie pohybových a mimojazykových prostriedkov, ⇒ porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu	⇒ uplatňovať zvukové vlastnosti reči v hovorenom prejave, ⇒ používať situačne vhodné pohybové a mimojazyčné prostriedky, ⇒ pochopiť v rámci obsahového zamerania textu tematickú a odbornú slovnú zásobu a samostatne alebo s pomocou ju používať.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	výber témy, knižné a elektronické jazykové slovníky, grafické prostriedky, členenie, koncept, úprava textu	⇒ využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovníkov), printových, digitálnych zdrojov a výstupov AI a interakcie s inými osobami, ⇒ etické používanie AI a digitálnych nástrojov, ⇒ členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.)	⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov a overiť ich pravdivosť, ⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov i termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri tvorení a pri úprave textu, ⇒ využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní, ⇒ zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu.
Metakognitívne procesy pri písaní textu	zhromažďovanie materiálu, triedenie,	⇒ monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu, ⇒ identifikácia rozdielov medzi výsledkom ľudskej kreativity a AI generovaným obsahom	⇒ zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru, ⇒ monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie.
Žánre písaného a obrazovo-písaného textu	cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, opisné texty: charakteristika	⇒ sebaujedenenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou)	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ využiť písanie ako prostriedok sebaujedenia a uplatniť pritom tvorivé postupy, ⇒ využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	tematická a odborná slovná zásoba	⇒ porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu	⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu, ⇒ zhodnotiť písaný text podľa stanovených kritérií, ⇒ použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory.
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pomenovanie ďalších jazykových javov v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky.	⇒ automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch, ⇒ gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky), ⇒ etymologický pravopis: pravopis prevzatých a internacionálnych odborných termínov (v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)	⇒ uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá podľa jednotlivých pravopisných princípov

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu a využitie získaných informácií	text: tlačенý, digitálny, obrazovo-hovorený, argument, diskusia	⇒ získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych printových, digitálnych zdrojov a AI, ⇒ zdieľanie a prezentovanie získaných informácií v skupinovej diskusii, obhajovanie názoru pomocou argumentov, vecné reagovanie na argumenty účastníkov diskusie	⇒ získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačенých, audiovizuálnych, digitálnych), ⇒ objasniť informácie a vyvodené súvislosti z textu a konfrontovať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami, ⇒ kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie, ⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii.
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	primárne informačné zdroje, fyzické a elektronické knižnice,	⇒ orientovanie sa v dostupných primárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií), ⇒ dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami, ⇒ formovanie jednoduchých a konkrétnych promptov pre AI s cieľom dosiahnuť stanovený výsledok, ⇒ aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch	⇒ orientovať sa samostatne alebo v skupine v primárnych informačných zdrojoch, ⇒ využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho, ⇒ využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebayjadrenia, ⇒ kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie, ⇒ využívať fyzické a elektronické knižnice a orientovať sa v knižných katalógoch.
Vlastnosti textu	komunikačný zámer textu	⇒ rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť	⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), ⇒ porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu.
Žánre vecného textu	odborné texty: interview odborný článok, rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, informačný slohový postup, výkladový slohový postup	⇒ porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, ⇒ porozumenie rečníckych prejavov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie)	⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), ⇒ rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Význam a funkcie jazyka	materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk,	⇒ vzťah slovenčiny k iným jazykom (v prepojení s výučbou cudzieho jazyka, so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť a s jazykovými skúsenosťami žiaka), ⇒ porozumenie a odlišenie používania jazyka v súkromnom a vo verejnom komunikačnom prostredí, ⇒ porozumenie poslaniu jazykovedy a členeniu jazyka na jazykové oblasti: štylistická, syntaktická, lexikálna, slovotvorná, morfológická, zvuková, pravopisná oblasť	⇒ porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.
Komunikačné prostriedky a pravidlá		⇒ využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu	⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Syntaktické prostriedky:</u> Jednočlenné a dvojčlenné vety, prísudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, príslovkové určenie),	⇒ vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlenej vete (prísudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu, ⇒ vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy, viacnásobný vetný člen) a ich úloha pri porozumení textu (predmet, príslovkové určenie)	⇒ využiť pri porozumení textu syntaktické prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Lexikálne prostriedky:</u> obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky, pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, knižné slová, expresívne slová, nespisovné slová,	⇒ spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky, ⇒ pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, knižné a zastarané slová, expresívne slová, nespisovné slová	⇒ využiť pri porozumení textu lexikálne prostriedky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	obkročný a prerývaný rým, metafora voľný verš, básnická otázka, humor	⇒ hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa, ⇒ identifikácia a opis kompozičných a jazykových prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: metafora, obkročný a prerývaný rým, voľný verš, básnická otázka, humor ⇒ rozlišovanie priameho a obrazného pomenovania v texte prózy a poézie vo viazanom aj voľnom verši, ⇒ dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky), ⇒ prezentovanie vybraného slovesného folklórneho prejavu osvojeného v rodine, v susedskom prostredí	⇒ analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná). ⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ vyvodzovať význam neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu.
Čítanie pre zážitok	román (detektívny, dobrodružný, sci-fi próza – dobrodružná, dievčenská, detektívna,	⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, ⇒ analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdieniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdieniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami, ⇒ čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie prečítaných knihách, ⇒ uvedomovanie si a aktívne komunikovanie významu čítania, počúvania a sledovania audiovizuálneho umenia ako zdroja osobného rastu, učenia a prehlbovania životných skúseností, ⇒ prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a žánroch	⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ analyzovať motívy konania hrdinov, porovnávať ich názory a pocity so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami, ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie podľa svojho čitateľského vkusu, ⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, ⇒ vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, ⇒ recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty, ⇒ poznávať literárne texty rôznych etníc žijúcich na Slovensku, ⇒ cieľavedome, samostatne čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	komunikačná situácia (súkromná, verejná)		⇒ rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru, ⇒ rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr.
Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia	diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii, tvrdenie, argument, presvedčenie, asertívna komunikácia	⇒ rozlišovanie tvrdenia, argumentu a presvedčenia, ⇒ nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému, ⇒ zapojenie do diskusného fóra na internet (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého) ⇒ hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie	⇒ uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti, ⇒ vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov, ⇒ diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti, ⇒ posúdiť primeranú mieru využívania nástrojov AI s ohľadom na medziľudské vzťahy,
Korešpondencia	elektronická korešpondencia	⇒ nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu, ⇒ používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty	⇒ používať rôzne žánre bežnej a administratívnej korešpondencie, ⇒ dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí vrátane interakcií s AI
Komunikačné prostriedky a pravidlá	prostriedky nadväzovania v dialógu: oslovenie, pripájacie častice, zámenná, synonymá	⇒ porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovné zásoby v rámci obsahového zamerania Interakčných aktivít, ⇒ nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, pripájacie častice, zámenné a iné synonymá), ⇒ rozlíšenie rôznych spôsobov oslovenia v súkromnej a vo verejnej komunikácii, ⇒ uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii	⇒ porozumieť a s pomocou používať v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít tematickú a odbornú slovnú zásobu, ⇒ vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera, ⇒ používať v dialógu vhodné nadväzovacie prostriedky, ⇒ uplatňovať už osvojené pravopisné pravidlá v komunikačnej interakcii.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Slovotvorné prostriedky:</u> Slovotvorná stavba	⇒ motivačný vzťah medzi základovým a utvoreným slovom (slovotvorná stavba), ⇒ významový vzťah medzi základovým a odvodeným slovom, medzi základovými slovami a zloženým slovom ⇒ slovotvorné postupy: kombinované odvodzovanie	⇒ využiť pri porozumení textu slovotvorné prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Morfologické prostriedky:</u> významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob), skloňovacie vzory: pávi, matkin, otcov).	⇒ základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená –pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; ⇒ prehĺbenie znalostí o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob), ⇒ skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek	⇒ využiť pri porozumení textu morfologické prostriedky.

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	obkročný a prerývaný rým, voľný verš, básnická otázka, humor	⇒ samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu, reprodukovanie deja s viacerými dejovými líniami, zmena času a miesta udalostí pri prerozprávaní, ⇒ vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu, ⇒ obkročný a prerývaný rým, voľný verš, básnická otázka	⇒ samostatne prerozprávať obsah textu, reprodukovať dej s viacerými dejovými líniami, zmenou času a miesta udalosti, ⇒ vyvodiť hlavnú myšlienku literárneho textu, ⇒ určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 7.ročník

Komponent				RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Samostatný / sebavedomý čitateľ		e-kniha, audio-kniha, elektronická knižnica,		⇒ pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam (čitateľské portfólio), ⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov), ⇒ komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia, ⇒ zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy), ⇒ budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa, ⇒ samostatné a cielečné používanie knižnice, využívanie fyzických a elektronických knižníc		⇒ zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívaní, ⇒ vyhotoviť tvorivý záznam o prečítaných knihách, svojich pokrokoch v čítaní, (čitateľské portfólio), ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch umeleckého textu podľa obsahu a formy, ⇒ využiť na čítanie, pri vzdelávaní a pri sebarozvoji aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium a budovať vlastné čitateľské zvyky, ⇒ samostatne, cielečne a aktívne využívať fyzické a elektronické knižnice.	
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu				⇒ budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zážitku, ⇒ pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok, ⇒ spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, prepájanie tém s reálnym životom, ⇒ vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr, čitateľský posun, použitie čitateľských stratégií, denníky, myšlienkové mapy, ⇒ plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) ⇒ vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie, ⇒ reflektovanie toho, ako rozličné stratégie a prostredia pomáhajú žiakom pri čítaní na rôzne účely a porozumení textu, ⇒ identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblasti na zlepšenie		⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ porozumieť hodnote a významu čítania umeleckej literatúry v osobnom aj v spoločenskom živote, ⇒ spájať obsah textu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a poznatkami, prepájať témy s reálnym životom, ⇒ vyhodnotiť vlastné čítanie a uvažovať o úrovni porozumenia textu a poznania jeho štruktúr, ⇒ vytvoriť a prispôbiť si podmienky pre príjemné a sústredené čítanie, ⇒ plánovať proces recepcie umeleckého diela samostatne alebo s pomocou učiteľa, ⇒ identifikovať svoje silné stránky v čítaní a oblasti na zlepšenie.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent	PÍSANÁ PRODUKCIA		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	koncept, pravopisná korektúra, korektorské značky	⇒ tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke s využitím digitálnych a AI nástrojov, ⇒ pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov, ⇒ etické používanie AI a digitálnych nástrojov	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ samostatne tvoriť koncept a upravovať ho po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke, ⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov i termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri tvorení a pri úprave textu, ⇒ upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu.
Metakognitívne procesy pri písaní textu	cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania,	⇒ monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu, ⇒ identifikácia rozdielov medzi výsledkom ľudskej kreativity a AI generovaným obsahom, ⇒ koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov,	⇒ monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie.
Žánre písaného a obrazovo-písaného textu	vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument,	⇒ vyjadrenie subjektívneho názoru na všeobecne známu tému v úvahovom texte, ⇒ písomné vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta	⇒ využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní, ⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov a overiť ich pravdivosť, ⇒ využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	jednoduché a zložené súvetia príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky,	⇒ použitie jednoduchých a zložených súvetí ako prostriedkov vyjadrovania časovo-priestorových alebo logických vzťahov v texte, ⇒ využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky	⇒ zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru, ⇒ využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu využívať rôzne komunikačné prostriedky, ⇒ zhodnotiť písaný a obrazovo – písaný text podľa stanovených kritérií, ⇒ použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory.

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prednes hovoreného prejavu	odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová, mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.). obrazová zložka textu, prezentácia	⇒ príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte, ⇒ nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu, ⇒ nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky,	⇒ rozlíšiť žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu, ⇒ použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného a obrazovo-hovoreného textu, ⇒ samostatne alebo s pomocou pripraviť obrazovo-hovorený text, funkčne v ňom prepojiť jazykovú a obrazovú zložku a kultivovane ho prezentovať, ⇒ pripraviť a prezentovať primeraný hovorený a obrazovo-hovorený odborný text
Reflexia hovoreného/ počúvaného prejavu	hodnotenie, stanovisko, argument	⇒ analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií	⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri hodnotení prejavu, ⇒ analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podprieť argumentmi.
Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu	odborná informácia odborná prezentácia presvedčací rečnícky prejav	⇒ príprava odbornej informácie, vytvorenie odbornej prezentácie, ⇒ presvedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta	⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií, ⇒ zhrnúť, zhodnotiť a využiť získané informácie, ⇒ pripraviť a predniesť presvedčací rečnícky prejav a využiť pritom rôzne druhy argumentov.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	komunikačné prostriedky: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, citáty grafické prostriedky	⇒ porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu, ⇒ využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora)	⇒ používať s porozumením tematickú a odbornú slovnú zásobu, ⇒ zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií, ⇒ vybrať a vhodne využiť komunikačné prostriedky z hľadiska ich argumentačnej funkcie.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent PÍSANÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	zásady korektného pravopisu	⇒ automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch, ⇒ interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchom a zloženom súvetí	⇒ uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá podľa jednotlivých pravopisných princípov

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu a využitie získaných informácií	text: štruktúra textu	⇒ posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania a porovnávania vo viacerých zdrojoch, ⇒ využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavyjadrení	⇒ vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii, ⇒ kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie, ⇒ uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho.
Porozumenie textu a využitie získaných informácií	text: štruktúra textu	⇒ porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu	⇒ využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimo-učebnicové zdroje, ⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg	⇒ orientovanie sa v dostupných primárnych a sekundárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií), ⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie alebo počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa/poslucháča, vyhodnocovanie cieľov, reflexia a komunikovanie výsledkov čítania alebo počúvania,	⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), ⇒ získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych), ⇒ cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít, ⇒ využívať dosiaľ osvojené stratégie čítania/počúvania a rozvíjať špecifické stratégie informačného správania v digitálnom prostredí.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg	⇒ využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí vrátane interakcií s AI, ⇒ formovanie jednoduchých a konkrétnych promptov pre AI s cieľom dosiahnuť stanovený výsledok, ⇒ aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch	⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná), ⇒ získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych), ⇒ cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít, ⇒ využívať dosiaľ osvojené stratégie čítania/počúvania a rozvíjať špecifické stratégie informačného správania v digitálnom prostredí.
Vlastnosti textu	komunikačný zámer textu	⇒ rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť	⇒ porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu, ⇒ rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia.
Žánre vecného textu	odborné texty: prezentácia, populárno-náučný program, webové stránky, mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, informačný slohový postup	⇒ porozumenie odborným textom: rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, prezentácie, ⇒ porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor	⇒ uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná),
Význam a funkcie jazyka	viacjazyčnosť	⇒ individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu, ⇒ porozumenie a odlíšenie využívania jazyka v rôznych komunikačných sférach: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná ⇒ porozumenie poslaniu jazykovedy a členeniu jazyka na jazykové oblasti: štylistická, syntaktická, lexikálna, slovotvorná, morfológická, zvuková, pravopisná oblasť	⇒ porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	jazykové prostriedky	⇒ využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu	⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Syntaktické prostriedky:</u> dvojčlenné vety, prisudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prívlastok), jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka),	⇒ vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prisudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu, ⇒ vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy, viacnásobný vetný člen) a ich úloha pri porozumení textu (prívlastok)	⇒ využiť pri porozumení textu syntaktické prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Lexikálne prostriedky:</u> frazémy	⇒ analyzovanie slovnej zásoby v texte z hľadiska komunikačného zámeru, slohového postupu a témy textu, ⇒ porozumenie bežným a kultúrnym frazémam	⇒ využiť pri porozumení textu lexikálne prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Slovotvorné prostriedky:</u> slovotvorba, slovotvorné hniezdo, súdržnosť textu	⇒ úloha slovotvorby pri porozumení odborných termínov a pri porozumení textu (slovotvorná stavba napovedá význam slova; slová z rovnakého slovotvorného hniezda sú prostriedkom súdržnosti textu)	⇒ využiť pri porozumení textu slovotvorné prostriedky.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	<u>Morfologické prostriedky:</u> významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá; prídavné mená; príslovky; číslovky; zámená – osobné, prívlastňovacie, ukazovacie, opytovacie,	⇒ základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá; prídavné mená; príslovky; číslovky; zámená – osobné, prívlastňovacie, ukazovacie, opytovacie,	⇒ využiť pri porozumení textu morfologické prostriedky.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	dialóg, monológ, satira	⇒ samostatné prerozprávanie príbehu z rôznych uhlov pohľadu, používanie citátov, ⇒ vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu, ⇒ hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa, ⇒ identifikácia a opis kompozičných a jazykových prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: dialóg, monológ, humor /satira ⇒ diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu, ⇒ predvídanie z počutého a prečítaného textu, ⇒ prezentovanie vybraného slovesného folklórneho prejavu osvojeného v rodine, v susedskom prostredí	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ samostatne prerozprávať príbeh z rôznych uhlov pohľadu a s vhodným využitím citátov, ⇒ samostatne vyvodiť pointu literárneho textu, ⇒ hodnotiť umelecké jazykové prostriedky a ich pôsobenie na čitateľa, ⇒ diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, ⇒ domýšľať a tvoriť samostatne alebo v skupine iné pokračovanie textu, ⇒ predvídať z literárneho textu.
	román—historický, biografický, dievčenský, vo forme denníka, próza—historická, dievčenská	⇒ rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu, ⇒ opísanie, ako text (jeho prvok) môže pôsobiť na iných, aké reakcie môže vyvolať vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie prečítaných kníh, ⇒ poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etníc žijúcich na Slovensku, ⇒ debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre), ⇒ uvedomovanie si a aktívne komunikovanie významu čítania, počúvania a sledovania audiovizuálneho umenia ako zdroja osobného rastu, učenia a prehlbovania životných skúseností, ⇒ prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností	⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber, diskutovať o ňom a odporučiť knihy s odôvodnením, ⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, ⇒ debatovať o hodnotách a kvalitách kníh, využiť vhodnú argumentáciu k vyjadreniu svojho postoja, ⇒ recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Samostatný / sebavedomý čitateľ	knižný katalóg, elektronická knižnica, databáza	⇒ pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z divadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio), ⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov), ⇒ komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia, ⇒ zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu, ⇒ samostatné a cielečné používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzických a elektronických knižníc /databáz	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch umeleckého textu podľa obsahu a formy, ⇒ využiť na čítanie, pri vzdelávaní a pri sebarozvoji aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ vyhotoviť tvorivý záznam o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch rôznymi formami, ⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, ⇒ zámerné a cieľavedome plánovať a formovať vlastné čítanie, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania, ⇒ samostatne a cielečne používať fyzické a elektronické knižnice, orientovať sa v knižných katalógoch, využívať knižné databázy.
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zážitku, ⇒ pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie, ⇒ spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, prepájanie tém s reálnym životom	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, ⇒ porozumieť hodnote a významu čítania umeleckej literatúry v osobnom aj v spoločenskom živote, ⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, klásť otázky a námietky, ⇒ spájať obsah textu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a poznatkami, prepájať témy s reálnym životom.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 8.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ uvedenie si možností regulačných procesov, výber stratégie a riešenie úloh na rozvoj porozumenia, ⇒ vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúry, čitateľský posun, použitie čitateľských stratégií, denníky, myšlienkové mapy, ⇒ plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít, ⇒ reflektovanie toho, ako rozličné stratégie a prostredia pomáhajú žiakom pri čítaní na rôzne účely a porozumení textu ⇒ identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblasti na zlepšenie	⇒ uvedomiť si možnosti regulačných procesov, vybrať vhodnú stratégiu a riešenie úloh na rozvíjanie porozumenia, ⇒ hodnotiť vlastné čítanie a uvažovať o úrovni porozumenia textu a poznania jeho štruktúry, ⇒ vytvoriť a prispôbiť si podmienky pre príjemné a sústredené čítanie, ⇒ samostatne plánovať proces recepcie umeleckého diela a plánovať recepčné aktivity, ⇒ identifikovať svoje silné stránky v čítaní a oblasti na zlepšenie.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		KOMUNIKAČNÁ INTERAKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť	komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor)	⇒ viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín	⇒ rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru, ⇒ rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr.
Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia	manipulatívna komunikácia	⇒ hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie, ⇒ rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie, ⇒ identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu	⇒ spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve, uplatňovať pritom tvorivosť a predchádzať konfliktom reguláciou svojho správania., ⇒ vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov, ⇒ diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti, ⇒ posúdiť primeranú mieru využívania nástrojov AI s ohľadom na medziľudské vzťahy.
Korešpondencia	úradná žiadosť elektronická korešpondencia	⇒ formulácia úradnej žiadosti, aj v digitálnej podobe, ⇒ nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu, ⇒ používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty	⇒ používať rôzne žánre bežnej a administratívnej korešpondencie, ⇒ využívať na komunikáciu situačne vhodné komunikačné kanály, ⇒ dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí vrátane interakcií s AI,
Komunikačné prostriedky a pravidlá	zvukové prostriedky (melódia, tempo, dôraz, prestávka, sila hlasu), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.)	⇒ nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, pripájacie častice, zámenné a iné synonymá), ⇒ rozlíšenie rôznych spôsobov oslovenia v súkromnej a vo verejnej komunikácii, ⇒ využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov (príklady, citáty, frazémy, dôraz, gestá)	⇒ vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov, ⇒ aktívne používať vhodné prostriedky nadväzovania replík v dialógu, ⇒ diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		HOVORENÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Príprava a prezentácia hovoreného prejavu	obrazová zložka textu, grafické prostriedky, odborná informácia, odborná prezentácia	⇒ nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky, ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti	⇒ použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave obrazovo-hovoreného textu, ⇒ samostatne pripraviť a kultivovane prezentovať obrazovo-hovorený text, funkčne prepojiť jazykovú a obrazovú zložku, ⇒ prezentovať získané odborné informácie a objasňovať problémy, ⇒ samostatne prezentovať vlastný text.
Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu	sebahodnotenie, stanovisko, argument	⇒ formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu	⇒ analyzovať a zhodnotiť vlastný hovorený prejav a prejav iných, svoje vyjadrené stanovisko podoprieť argumentmi.
Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu	slávnostný príhovor, moderovanie podujatia, presvedčací rečnícky prejav	⇒ príležitostný rečnícky prejav: slávnostný príhovor, moderovanie podujatia ⇒ presvedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta	⇒ pripraviť a predniesť príležitostný rečnícky prejav, prípadne moderovať podujatie, ⇒ pripraviť a predniesť presvedčací rečnícky prejav a využiť pri tom rôzne druhy argumentov.
Komunikačné prostriedky a pravidlá	rečnícka otázka, apel, frazéma, expresívne slová	⇒ porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu, ⇒ využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy	⇒ porozumieť a používať tematickú a odbornú slovnú zásobu, v rámci obsahového zamerania textu, ⇒ využívať v hovorených prejavoch sugestívnu funkciu komunikačných prostriedkov.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		PÍSANÁ PRODUKCIA	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Proces tvorenia textu	komunikačný zámer (vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať), obrazová zložka textu	⇒ upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora, printových, digitálnych zdrojov a výstupov AI , ⇒ etické používanie AI a digitálnych nástrojov, ⇒ prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru, ⇒ zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu, ⇒ použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory ⇒ využiť písanie ako prostriedok sebaujdenia a uplatniť pri tom tvorivé postupy.
Metakognitívne procesy pri písaní textu	zhromažďovanie a triedenie materiálu, cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania, slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový	⇒ monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu, ⇒ identifikácia rozdielov medzi výsledkom ľudskej kreativity a AI generovaným obsahom, ⇒ analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer, slohový postup a adresáta,	⇒ využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní, ⇒ monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie, ⇒ využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.
Žánre písaného a obrazovo-písaného textu	administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis, odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku	⇒ tvorenie a vyplňanie administratívnych textov: plagát, úradné formuláre, prihláška, životopis, ⇒ tvorenie odborných textov: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku	⇒ vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom, ⇒ zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru, ⇒ zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu, ⇒ využiť písanie ako prostriedok sebaujdenia a uplatniť pri tom tvorivé postupy, ⇒ využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní, ⇒ využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent PÍSANÁ PRODUKCIA			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	komunikačné prostriedky: odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová; kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie slov, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovo- tvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu	⇒ využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy, ⇒ použitie rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov) v texte (pripájacie častice, opakovanie slov, využitie synonym, antonym, asociácií, slovo- tvorne súvisiacich slov, opakovanie rovnakých tvarov slovesa)	⇒ využívať pri písaní sugestívne funkcie komunikačných prostriedkov a rôzne druhy nadväzovacích prostriedkov v texte, ⇒ použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory, ⇒ zhodnotiť písaný text podľa stanovených kritérií
Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu	pravopisné zručnosti	⇒ automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch, ⇒ Interpunkčný pravopis: pravopis ďalších interpunkčných znamienok (bodkočiarka, dvojbodka, pomlčka atď.)	⇒ uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá podľa jednotlivých pravopisných princípov

Komponent RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Porozumenie textu a využitie získaných informácií	text: súvislý, nesúvislý, implicitné informácie doslovné informácie	⇒ učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbujúce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prijateľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostupných v texte (deduktívne inferencie), ⇒ porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov	⇒ vyvodzovať z textu implicitné informácie prehlbujúce základné porozumenie textu samostatne alebo s usmernením učiteľa, ⇒ cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského a občianskeho života.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu	konspekt, sumarizácia, anotácia, fyzické, elektronické knižnice, knižné katalógy	⇒ upevňovanie osvojených stratégií čítania a učenia sa z textu a náročnejšie formy spracovania obsahu (konspekt, sumarizácia, anotácia, grafické nástroje), ⇒ využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí vrátane interakcií s AI, ⇒ formovanie jednoduchých a konkrétnych promptov pre AI s cieľom dosiahnuť stanovený výsledok, ⇒ aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch	⇒ uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho, ⇒ uplatniť osvojené stratégie čítania/počúvania a rozvíjať špecifické stratégie informačného správania v digitálnom prostredí, ⇒ využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebaujdenia, ⇒ využívať aktívne a cielene fyzické a elektronické knižnice a orientovať sa v knižných katalógoch.
Vlastnosti textu	obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovtvorne súvisiace slová, asociácie),	⇒ obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použitého slohového postupu (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), ⇒ formálna súdržnosť textu: nadväzovanie viet prostredníctvom rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov), analyzovanie nadväzovacích prostriedkov v texte, ⇒ porovnávanie textov podľa obsahu, slohového postupu a použitých jazykových prostriedkov.	⇒ uplatniť získané vedomosti o podstate a prostriedkoch obsahovej a formálnej súdržnosti textu, ⇒ porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu.
Žánre vecného textu	odborné texty: dokumentárny film, poster, prezentácia, webové stránky, mediálne texty: komentár, blog/vlog, podcast, administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra, reklamný text a jeho propagačná a presvedčacia funkcia,	⇒ porozumenie odborným textom: dokumentárny film, webové stránky, prezentácie, poster, ⇒ porozumenie mediálnym textom: komentár, blog/vlog, podcast, ⇒ porozumenie administratívnym textom: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra, ⇒ analyzovanie propagačnej a presvedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu	⇒ cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského a občianskeho života, ⇒ využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná).

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent				RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV			
Obsahový štandard				Výkonový štandard			
Tematický celok		Termíny		Činnosti		Žiak vie/dokáže:	
Žánre vecného textu		rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, prednáška, referát, diskusia, informačný slohový postup		⇒ porozumenie rečníckych prejavov a rozlišovanie rečníckych žánrov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie), náučné prejavy (prednáška, referát), politické prejavy (príhovory, diskusie)		⇒ rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia.	
Význam a funkcie jazyka		materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť,		⇒ porozumenie funkciám, významu a stavbe jazyka (komunikačné oblasti, jazykové roviny), ⇒ porozumenie poslaniu jazykovedy a členeniu jazyka na jazykové oblasti: štylistická, syntaktická, lexikálna, slovotvorná, morfológická, zvuková, pravopisná oblasť, ⇒ porozumenie a odlišenie využívania jazyka v rôznych komunikačných sférach: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná, ⇒ spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov		⇒ porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná,		⇒ využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu		⇒ využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		<u>Syntaktické prostriedky:</u> jednoduché a zložené súvetie (spojky, čiarka)		⇒ jednoduché a zložené súvetia ako prostriedky rozvíjania témy a vyjadrovania logických vzťahov v texte		⇒ využiť pri porozumení textu syntaktické prostriedky.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		<u>Lexikálne prostriedky:</u> obohacovanie slovnej zásoby by frazémy		⇒ analyzovanie slovnej zásoby v texte z hľadiska komunikačného zámeru, slohového postupu a témy textu, ⇒ porozumenie bežným a kultúrnym frazémam		⇒ využiť pri porozumení textu lexikálne prostriedky.	
Komunikačné prostriedky a pravidlá		<u>Slovotvorné prostriedky:</u> slovotvorba, slovotvorné hniezdo, súdržnosť textu		⇒ úloha slovotvorby pri porozumení odborných termínov a pri porozumení textu (slovotvorná stavba napovedá význam slova; slová z rovnakého slovotvorného hniezda sú prostriedkom súdržnosti textu)		⇒ využiť pri porozumení textu slovotvorné prostriedky.	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent	RECEPCIA VECNÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Komunikačné prostriedky a pravidlá	Morfologické prostriedky:	⇒ analyzovanie významu a funkcie všetkých slovných druhov pri porozumení textu (vrátane prechodov medzi slovnými druhmi)	⇒ využiť pri porozumení textu morfologické prostriedky.

Komponent	RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV		
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie s porozumením	dejstvo	⇒ stručné prerozprávanie príbehu na základe zápletky a/alebo deja, porovnávanie textov, ⇒ vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu, ⇒ hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa, ⇒ identifikácia a opis kompozičných a jazykových prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: dejstvo ⇒ formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu – faktografické, induktívne, deduktívne, analytické a hodnotiace otázky	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ samostatne a stručne prerozprávať príbeh na základe zápletky alebo deja, ⇒ hodnotiť pôsobenie umeleckých jazykových prostriedkov na čitateľa, ⇒ samostatne formulovať odpovede na otázky k textu a samostatne alebo v skupine tvoriť k textu rôzne druhy otázok.
	dejstvo činohra, muzikál, horor, denník, komédia, tragédia, reportážna literatúra, cestopis, literatúra faktu	⇒ vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom, ⇒ čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie prečítaných kníh, ⇒ debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh aj textov generovaných AI s využitím argumentácie: brak a gýč v literatúre, ⇒ uvedomovanie si a aktívne komunikovanie významu čítania, počúvania a sledovania audiovizuálneho umenia ako zdroja osobného rastu, učenia a prehlbovania životných skúseností, ⇒ prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností	⇒ vyjadriť a zdieľať svoje pocity, postoje, myšlienky a zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry, samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber, diskutovať o obsahu a odporučiť knihy s odôvodnením,

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Čítanie pre zážitok	dejstvo činohra, muzikál, horor, denník, komédia, tragédia, reportážna literatúra, cestopis, literatúra faktu	⇒ formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu, ⇒ poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etníc žijúcich na Slovensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí, ⇒ sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia, ⇒ poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku literárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright)	⇒ vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu, ⇒ čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etníc žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí, ⇒ analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná) ⇒ spoznávať štýl autora, rešpektovať autorstvo a vysvetliť súvislosti vzniku literárnych diel.
Samostatný / sebavedomý čitateľ	e-knihy, audioknihy, internet, knižný katalóg, elektronická knižnica, databáza	⇒ pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z divadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio), ⇒ vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov), ⇒ komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia, ⇒ zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu, ⇒ rozširovanie čitateľského teritória (e-knihy, časopisy, internet, audioknihy), ⇒ budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa, ⇒ samostatné a cielečné používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzických a elektronických knižníc a databáz	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ orientovať sa v rôznych žánroch umeleckého textu podľa obsahu a formy, ⇒ využiť na čítanie, pri vzdelávaní a pri sebarozvoji aj mimoučebnicové zdroje, ⇒ zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou, ⇒ vyhotoviť pokročilé čitateľské portfólio, ⇒ samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením, ⇒ rozširovať svoje čitateľské teritórium a budovať vlastné čitateľské zvyky a návyky, identitu čitateľa, ⇒ samostatne, cielečne a aktívne využívať fyzické a elektronické knižnice, orientovať sa v knižných katalógoch a databázach.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA; 3.cyklus; 9.ročník

Komponent		RECEPCIA UMELECKÝCH TEXTOV	
Obsahový štandard			Výkonový štandard
Tematický celok	Termíny	Činnosti	Žiak vie/dokáže:
Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu		⇒ pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie, ⇒ spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, prepájanie tém s reálnym životom, ⇒ uvedomenie si možností regulačných procesov, výber stratégie a riešenie úloh na rozvoj porozumenia, ⇒ vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr, čitateľský posun, použitie čitateľských stratégií, denníky, myšlienkové mapy, ⇒ plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít, ⇒ reflektovanie toho, ako rozličné stratégie a prostredia pomáhajú žiakom pri čítaní na rôzne účely a porozumení textu	⇒ cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely, ⇒ diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu, ⇒ porozumieť hodnote a významu čítania umeleckej literatúry v osobnom aj v spoločenskom živote, ⇒ kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu, klásť otázky a námietky, ⇒ spájať obsah textu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a poznatkami, prepájať témy s reálnym životom, ⇒ uvedomiť si možnosti regulačných procesov, vybrať vhodnú stratégiu a riešenie úloh na rozvíjanie porozumenia, ⇒ hodnotiť vlastné čítanie a uvažovať o úrovni porozumenia textu a poznania jeho štruktúr, ⇒ samostatne plánovať proces recepcie umeleckého diela a plánovať recepčné aktivity.